

Συνταξιοδοτικά και Ασφαλιστικά Θέματα των Εκπαιδευτικών του Δημοσίου

Επιμέλεια Ύλης
Μπαλάγκας Γιάννης

Α Θ Η Ν Α 2 0 0 8

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

ΙΠΕΜ - ΔΟΕ

Νίκης 33 - 105 57 Αθήνα

Τηλ 210 3314837

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΠΡΑΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΜΠΑΜΠΟΥΡΑΣ ΠΟΛΥΖΩΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ: ΜΠΑΛΛΑΓΚΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Συναδέλφισσα, συνάδελφε,

Με το έντυπο αυτό που εκδίδεται με την επιστημονική ευθύνη του Ινστιτούτου Παιδαγωγικών Ερευνών και Μελετών της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδος (Ι.Π.Ε.Μ-ΔΟΕ) καταβάλλεται προσπάθεια να ενημερωθεί ο εκπαιδευτικός της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με απλό και κατανοητό τρόπο για το σύνολο των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του.

Ο εκπαιδευτικός αλλά και, γενικότερα, ο ασφαλισμένος στο Δημόσιο, ιδιαίτερα όταν πλησιάζει στην έξοδο του υπηρεσιακού του βίου, συνειδητοποιεί τις συνέπειες και τους κινδύνους που ο κυκεώνας της ασφαλιστικής νομοθεσίας, με το πλέγμα και την πληθώρα νόμων και προεδρικών διαταγμάτων που τον διακρίνει, εγκυμονεί για τις κρίσιμες συνταξιοδοτικές επιλογές του.

Πολλές φορές στο παρελθόν ασφαλισμένοι, μη γνωρίζοντας το νομικό πλαίσιο της ασφαλιστικής νομοθεσίας, έσπευσαν να συνταξιοδοτηθούν πρόωρα με μειωμένες συντάξεις και δυσμενείς συνταξιοδοτικούς όρους, φοβούμενοι αιφνίδια αλλαγή των όρων και των προϋποθέσεων συνταξιοδότησής τους. Όμως η μελέτη της ασφαλιστικής νομοθεσίας δείχνει, ότι η όποια μεταβολή των συνταξιοδοτικών όρων και προϋποθέσεων, συνήθως, δε θίγει ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα. Κατά συνέπεια ο ασφαλισμένος γνωρίζοντας την ασφαλιστική νομοθεσία, πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει με γνώση, ψυχραιμία και σιγουριά κατά τον πλέον επωφελή γι' αυτόν τρόπο, το συνολικό χρόνο ασφάλισής του, ώστε να αποχωρήσει σε χρόνο με τις πιο συμφέρουσες συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις.

Φιλοδοξούμε να αποτελέσει το έντυπο αυτό το «εγκόλπιο» κάθε εκπαιδευτικού. Όλοι ανεξαιρέτως οι εκπαιδευτικοί, ανεξάρτητα από χρόνια υπηρεσίας και συνταξιοδοτικούς υπολογισμούς, οφείλουν να γνωρίζουν την ασφαλιστική νομοθεσία που διέπει τα της συνταξιοδότησής τους. Έτσι μόνο θα γνωρίσουν και θα συνειδητοποιήσουν κρίσιμες γι' αυτούς λεπτομέρειες που οι μεταβολές των θεσμικών πλαισίων συνεπάγονται. Έτσι, επίσης, θα θωρακίσουν και τους διαχρονικούς αγώνες τους για τη βελτίωση της κοινωνικής ασφάλισης.

Η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας και το Ι.Π.Ε.Μ-ΔΟΕ αισθάνονται την υποχρέωση να ευχαριστήσουν το μέλος του Δ.Σ. του Ι.Π.Ε.Μ-ΔΟΕ **Γιάννη Μπαλάγκα**, που επεξεργάστηκε τα στοιχεία και επιμελήθηκε το περιεχόμενο της σημαντικής αυτής μελέτης.

Ο Πρόεδρος της Δ.Ο.Ε

Δημήτρης Μπράτης

ΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Μπράτης Δημήτρης,
Πρόεδρος

Κουμανζέλης Παναγιώτης,
Αντιπρόεδρος

Μαντάς Κομνηνός,
Γεν. Γραμματέας

Χαζίρης Μιχάλης,
Ταμίας

Μπαμπούρας Πολυζώης,
Υπεύθ. Τύπου

Κικινής Αθανάσιος,
μέλος

Τσιάκος Βασίλης,
μέλος

Ρηνάκη Αικατερίνη,
μέλος

Οικονόμου Τριαντάφυλλος,
μέλος

Παπλωματάς Κων/νος,
μέλος

Μακρής Βασίλης,
μέλος

Εμβαλωτής Αναστάσιος,
Πρόεδρος

Γεωργόπουλος Σωτήρης,
Αντιπρόεδρος

Αναγνωστάκης Δημήτριος,
Γραμματέας

Τσένου Δήμητρα,
Ταμίας

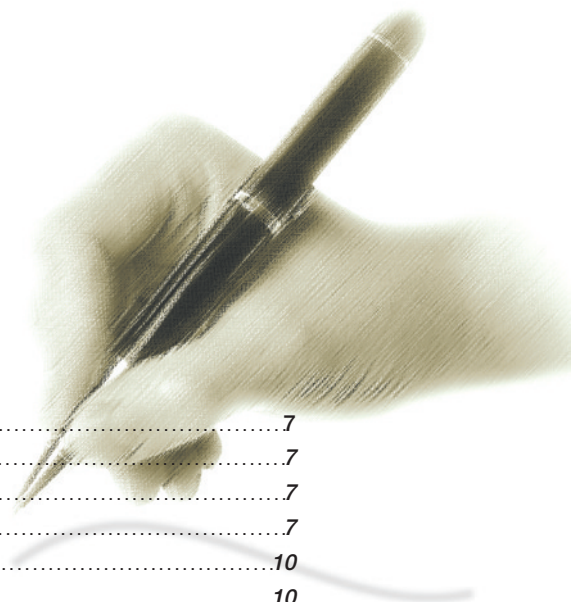
Μπαλάγκας Γιάννης,
Μέλος

Γκουμάς Φίλιππος,
Μέλος

Δηλής Γιάννης,
Μέλος

Ανδρουλάκης Μάνος,
μέλος γραμματείας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	7
<i>Παλιός ασφαλισμένος και νέος ασφαλισμένος</i>	7
<i>Συντάξιμος μισθός</i>	7
<i>Τι άλλο προσουξάνει τη σύνταξη</i>	7
<i>Κατώτατο όριο σύνταξης</i>	10
<i>Έτος θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος</i>	10
<i>Έναρξη-τερματισμός υπηρεσίας</i>	11
<i>Απόλυση λόγω ορίου ηλικίας και τριακοπενταετίας</i>	12
<i>Απόλυση για σωματική ή πνευματική ανικανότητα</i>	12
<i>Ειδικές κατηγορίες</i>	13
<i>Συντάξιμη υπηρεσία</i>	14
<i>Υπηρεσία εκπαιδευτικών σε σχολεία της αλλοδαπής</i>	15
<i>Άδεια άνευ αποδοχών</i>	15
<i>Θέματα διαδοχικής ασφάλισης</i>	15
<i>Στρατιωτική θητεία</i>	16
<i>Ανακατάταξη</i>	17
<i>Από 1-1-2008 μέχρι το 2017</i>	17
<i>Τρίμηνες αποδοχές</i>	19
<i>Πότε επιτρέπεται η καταβολή δύο συντάξεων;</i>	20
<i>Ποια σύνταξη λέγεται πλήρης και ποια πρόωρη</i>	20
<i>Θάνατος στην υπηρεσία πριν τη συμπλήρωση της 5ετίας</i>	20
<i>Ημερομηνία ενηλικίωσης των παιδιών</i>	20
<i>Σύνταξη χρείας για ζευγάρι δημοσίων υπαλλήλων</i>	21
<i>Συνταξιοδότηση οικογενειών (άμεσης και πατρικής) παλιών ασφαλισμένων</i>	21
<i>Συνταξιοδότηση οικογενειών νέων ασφαλισμένων</i>	22
<i>Προϋποθέσεις καταβολής της σύνταξης στα παιδιά του θανόντος υπαλλήλου</i>	22
<i>Σύνταξη διαζευγμένης θυγατέρας</i>	23
<i>Πατρική οικογένεια</i>	23
<i>Απασχόληση συνταξιούχων</i>	24
<i>Απώλεια δικαιώματος σύνταξης</i>	24
<i>Κρατήσεις-Φορολογία συντάξεων</i>	24

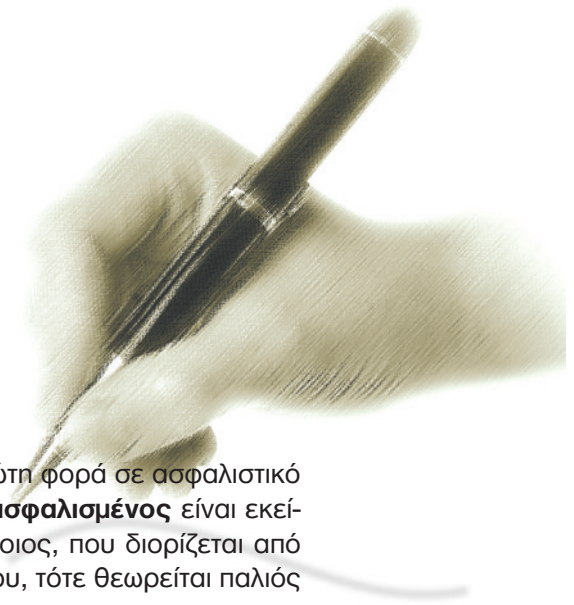
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Τ. Ε.Α.Δ.Υ. (Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων)	25
Μ.Τ.Π.Υ (Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων)	27
<i>Προϋποθέσεις χορήγησης μερίσματος</i>	27
<i>Έναρξη μερίσματος</i>	28
<i>Κανονισμός μερίσματος-θάνατος στην υπηρεσία</i>	28
<i>Ποσό μερίσματος της ορφανικής οικογένειας</i>	28
<i>Διακοπή μερίσματος</i>	29
Τ.Π.Δ.Υ (Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων)	30
<i>Προϋποθέσεις χορήγησης του εφάπαξ βοηθήματος</i>	30

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακες με όρια ηλικίας και προϋποθέσεις συνταξιοδότησης	32
ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΠΗΡΕΑΣΟΥΝ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	
ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ	40
1. Διορισθέντες μέχρι 31-12-82	40
2. Διορισθέντες από 1-1-83 μέχρι 31-12-82	40
3. Νέοι ασφαλισμένοι (από 1-1-93 και μετά)	40
Πίνακες συντάξιμων αποδοχών	41
Κρατήσεις για σύνταξη και ασφαλιστικά ταμεία	46

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

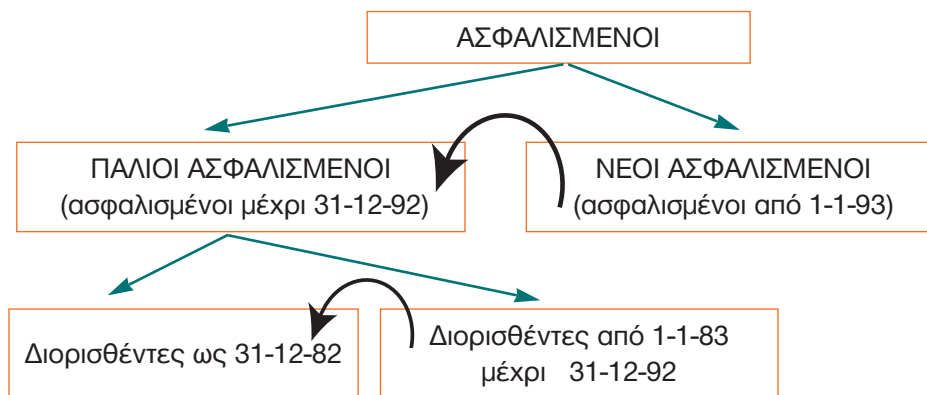

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

• Παλιός ασφαλισμένος και νέος ασφαλισμένος

Παλιός ασφαλισμένος είναι εκείνος, ο οποίος ασφαλίστηκε για πρώτη φορά σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης μέχρι και την 31-12-1992, ενώ **νέος ασφαλισμένος** είναι εκείνος που ασφαλίστηκε για πρώτη φορά μετά την 1-1-1993. Εάν κάποιος, που διορίζεται από 1-1-93, είχε έστω και ένα ημερομίσθιο με ένσημα πριν το διορισμό του, τότε θεωρείται παλιός ασφαλισμένος.

Οι παλιοί ασφαλισμένοι χωρίζονται σε 2 κατηγορίες: Αυτοί που διορίστηκαν ως 31-12-82 και αυτοί που διορίστηκαν από 1-1-83 έως 31-12-92. Είναι η γνωστή τριχοτόμηση του ασφαλιστικού συστήματος. Αυτοί που διορίστηκαν από 1-1-83 έως 31-12-92, εάν είχαν εργαστεί πριν το διορισμό τους στο δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ., ανήκουν στους διορισθέντες ως 31-12-82. (Ν. 1902/90 άρθρο 9 παρ. 2).

• Συντάξιμος μισθός

Ως μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη λαμβάνεται ποσοστό του μηνιαίου μισθού ενεργείας του Μ.Κ. που εμισθοδοτείτο ο υπάλληλος κατά την έξοδό του από την υπηρεσία, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Σήμερα είναι για τους παλιούς ασφαλισμένους το 80% του βασικού μισθού για τα έτη που έχει διανύσει ο υπάλληλος μέχρι 31-12-2007 και για τα έτη υπηρεσίας που διανύει από 1-1-2008, υπάρχει μείωση του ποσοστού αναπλήρωσης 1% για κάθε έτος, έως το ποσοστό αναπλήρωσης από 80% γίνει 70% που ολοκληρώνεται σταδιακά σε 10 χρόνια δηλ. το 2017.

Για τους νέους ασφαλισμένους είναι το 70% του Μ.Ο. όλων των αποδοχών που έλαβε ο υπάλληλος κατά τα 5 τελευταία ημερολογιακά έτη που προηγούνται του έτους εξόδου από την υπηρεσία χωρίς τον υπολογισμό των δώρων και του επιδόματος αδείας.

• Τι άλλο προσαυξάνει τη σύνταξη

1. Ποσό 140,80 € (Ν.3513 άρθρο 2)

Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνεται υπόψη από 1ης Ιουλίου 2007 και ποσό 140,80 € σε 4 ισόποσες ετήσιες δόσεις αρχής γενομένης από 1-7-2007. Πρόκειται για το λογιστικό επίδομα των 176 €, αφού στην πραγματικότητα οι εν ενεργεία εκπαιδευτικοί δεν

παίρνουν αυτό το επίδομα, αν και το επίδομα αυτό υπάγεται σε κράτηση τόσο για κύρια σύνταξη όσο και για Μ.Τ.Π.Υ. Το επίδομα αυτό χορηγήθηκε στους πολιτικούς συνταξιούχους με το Ν. 3075/2002 τμηματικά σε 5 δόσεις. Η πρώτη δόση 35,20 € εισπράχτηκε το 2003 αλλά με το Ν.3232/2004 καταργήθηκε και ενσωματώθηκε στο επίδομα εξομάλυνσης. Έτσι οι υπόλοιπες 4 δόσεις (4 x 35,20 = 140,80) με το Ν.3513/2006 άρχισαν πάλι να χορηγούνται από 1-7-2007 με την τελευταία δόση να δίδεται την 1-7-2010.

2. Επίδομα εξομάλυνσης (Ν.3620/2007)

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται ως ενίσχυση των συντάξεων για την εφαρμογή της εισοδηματικής πολιτικής, γι' αυτό και αλλάζει κάθε χρόνο, ανάλογα με την εισοδηματική πολιτική. Το επίδομα αυτό χορηγήθηκε στους συνταξιούχους ως αντιστάθμισμα για τα επιδόματα που δίνονταν στους εν ενεργεία υπαλλήλους.

Για σύνταξη μέχρι	460 €	επίδομα εξομάλυνσης	11 €
» από	460,01	μέχρι 490	επίδομα 10 €
» από	490,01	» 530	» 21€
» από	530,01	» 570	» 20 €
» από	570,01	» 640	» 19 €
» από	640,01	» 730	» 17 €
» από	730,01	» 780	» 16 €
» από	780,01	» 870	» 40 €
» από	870,01	» 1000	» 38 €
» από	000,01	» 1160	» 35 €
» από	1160,01	» 1500	» 37 €
» από	1500,01	» 1900	» 33 €
» από 1900,01 & άνω			20 €

3. Επίδομα οικογενειακής παροχής (Ν.3205/2003)

Το επίδομα αυτό είναι ίσο με αυτό που καταβάλλεται στους εν ενεργεία υπαλλήλους και χορηγείται με τις ίδιες προϋποθέσεις. Σήμερα το επίδομα αυτό (οικογενειακή παροχή) χορηγείται ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση ως εξής:

Για έγγαμο υπάλληλο χωρίς τέκνα ή με ενήλικα τέκνα 35 €

Για υπάλληλο με ανήλικα τέκνα ή ανίκανα σωματικά ή πνευματικά για άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος με ποσοστό αναπηρίας 50% τουλάχιστον, η ανωτέρω παροχή προσαυξάνεται με:

18 € για 1 παιδί
36 € για 2 παιδιά
83 € για 3 παιδιά
130 € για 4 παιδιά
203 € για 5 παιδιά
276 € για 6 παιδιά

Το επίδομα που αφορά τα παιδιά καταβάλλεται, εφόσον είναι άγαμα και δεν υπερβαίνουν το 18^ο έτος της ηλικίας τους ή το 19^ο, εφόσον φοιτούν στη Μέση Εκπαίδευση. Για τα παιδιά που φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές ή σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), η διάρκεια καταβολής συναρτάται με το χρόνο της κανονικής φοίτησης (ανάλογα με τον αριθμό των εξαμήνων), όπως αυτός προβλέπεται από τον οργανισμό της κάθε σχολής και πάντως όχι μετά το 24^ο έτος της ηλικίας, που θεωρείται το ανώτατο όριο για τη χορήγηση του επιδόματος.

Ο επιζών των συζύγων, όταν δικαιούται και λαμβάνει επίδομα για τα παιδιά, για όσο χρόνο καταβάλλεται αυτό, λαμβάνει συγχρόνως και επίδομα για το/τη σύζυγο.

4. Επίδομα νόσου και ανικανότητας (Π.Δ.166/2000 άρθρο 54)

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται ολόκληρο σε όσους αποχώρησαν από την υπηρεσία λόγω

σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας που οφείλεται στην υπηρεσία και μειωμένο κατά 50%, σε όσους αποχώρησαν από την υπηρεσία λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας που δεν οφείλεται στην υπηρεσία και υπολογίζεται σε ποσοστό του βασικού μισθού του βαθμού του λοχαγού όπως διαμορφώνεται κάθε φορά.
(Βασικός μισθός λοχαγού από 1-10-08 1016 €)

Ανικανότητα	Ποσοστό
25-45%	2%
50-55%	2,5%
60-65%	3%
70-75%	3,5%
80-95%	4%
100%	4,5%

Π.χ. Αν κάποιος έχει ποσοστό αναπηρίας 70%, που δεν οφείλεται στην υπηρεσία, το επίδομα ανικανότητας θα είναι $1016 \times 3,5\% = 35,56 \text{ €}$, οπότε το 50% αυτού του επιδόματος είναι 17,78 €.

Η ανικανότητα διαπιστώνεται ύστερα από παραπομπή του υπαλλήλου ή του συνταξιούχου στην Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή Στρατού) (Α.Σ.Υ.Ε.)

5. Αυξημένο επίδομα ειδικών κατηγοριών (Ν.3620/2007 άρθ. 4 παρ.1 και Ν.3408/2005 άρθ.5 παρ.4)

Υπάλληλοι οι οποίοι είναι παντελώς τυφλοί, παραπληγικοί ή τετραπληγικοί, καθώς και όσοι πάσχουν από διάχυτο γιγαντιαίο αιματολεμφαγγείωμα, από υπερφωσφατασαιμία ή από Βήτα ομόζυγο μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και υποβάλλονται σε μετάγγιση ή από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων (καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, πάγκρεας και νεφροί), εφόσον για τις περιπτώσεις αυτές διαπιστώνεται ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67% και έχουν συμπληρώσει 15ετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, παρέχεται επίδομα 40% στο βασικό μισθό του λοχαγού, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Σήμερα το επίδομα αυτό ανέρχεται σε $1016 \times 40\% = 406,40 \text{ €}$

6. Επίδομα θέσης ευθύνης (Ν.3620/2007 άρθ. 4 παρ.3ι)

Από 1-1-2008 εντάσσεται στο συντάξιμο μισθό για τους πολιτικούς υπαλλήλους, προϊσταμένους οργανικών μονάδων οποιουδήποτε επιπέδου, το επίδομα θέσης ευθύνης της παρ.1 του άρθρου 13 του Ν.3205/2003, ανεξάρτητα εάν αποχωρούν από τις θέσεις αυτές. Επί συρροής αξιώσεων για υπολογισμό του εν λόγω επιδόματος από δύο βαθμίδες, λαμβάνεται υπόψη μόνο το ποσό που αντιστοιχεί στην ανώτερη βαθμίδα.

Σύμφωνα με το Ν.3205/2003 τα επιδόματα των στελεχών της εκπαίδευσης αποτελούνται από το επίδομα θέσης ευθύνης και το επίδομα ειδικής απασχόλησης. Δεν εντάσσεται στο συντάξιμο μισθό ολόκληρο το επίδομα αλλά μόνο το επίδομα θέσης ευθύνης.

Προϋπόθεση για να δοθεί το επίδομα θέσης ευθύνης είναι η βεβαίωση που χορηγεί η υπηρεσία να γράφει το αριθμό πράξης του Υπηρεσιακού Συμβουλίου που ορίστηκε (όχι την απόφαση του Νομάρχη ή του Περιφερειακού Διευθυντή) και το χρονικό διάστημα που υπηρέτησε ως προϊστάμενος οργανικής μονάδας.

Το επίδομα θέσης ευθύνης όλων των στελεχών της εκπ/σης από 1-1-2008 υπόκειται σε κράτηση 6,67% για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου και 4% υπέρ του Μ.Τ.Π.Υ.

Το επίδομα αυτό δίδεται σε 3 δόσεις:

ΕΠΙΔΟΜΑ ΘΕΣΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ				
	<i>ποσό</i>	<i>Α΄ δόση 1-1-2008</i>	<i>Β΄ δόση 1-1-2009</i>	<i>Γ΄ δόση 1-1-2010</i>
Σχολικοί Σύμβουλοι και Δ/ντές Εκπ/σης	175	52,50	105	175
Προϊστάμενοι Γραφείων	135	40,50	81	135
Διευθυντές Λυκείων & Τ.Ε.Ε	130	39	78	130
Διευθυντές Γυμνασίων και 4/θέσιων Δημ. Σχολείων και άνω	115	34,50	69	115
Υπ/ντές σχολικών μονάδων και Προϊστάμενοι εκπ/κών θεμάτων Δ/νσεων	70	21	42	70
Προϊστάμενοι 1/θ, 2/θ, 3/θ Δημ. Σχολείων και Νηπιαγωγείων	35	10,50	21	35
<p>Διευκρίνιση.: 1. Το ποσό του επιδόματος που δικαιούται κάποιος που συνταξιοδοτείται είναι: Επίδομα x 80% x έτη υπηρ.: 35 Π.χ εκπ/κός που αποχωρεί το 2008 με 35 χρόνια υπηρεσίας και διετέλεσε Δ/ντής Δημ. Σχολ. ή Γυμνασίου, η Α΄ δόση του επιδόματος θα είναι: 34,50 x 80% x 35/35= 27,60</p> <p>2. Όσοι αποχωρούν και δεν είναι προϊστάμενοι οργανικών μονάδων κατά το χρόνο της παραίτησης, διετέλεσαν όμως στο παρελθόν κατά την διάρκεια του εργασιακού τους βίου, θα το λάβουν και αυτοί σύμφωνα με τις ανωτέρω δόσεις.</p>				

7. Επίδομα Κοινωνικής αλληλεγγύης (ΕΚΚΑΣ)

Το ΕΚΑΣ χορηγείται και στους συνταξιούχους του δημοσίου με τις εξής προϋποθέσεις:

1. Να έχουν συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας
2. Το συνολικό ετήσιο καθαρό εισόδημα από κύριες, επικουρικές συντάξεις και βοηθήματα να μην υπερβαίνει τα 7.750,42 € ή το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα του συνταξιούχου να μην υπερβαίνει τα 9042,16 € ή το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα να μην υπερβαίνει τα 14070,73 €.

Τα παραπάνω ποσά αφορούν εισοδήματα που δηλώθηκαν το οικ. έτος 2007 στην εφορία και αφορούν εισοδήματα του έτους 2006. Το ΕΚΑΣ που χορηγείται για το έτος 2008 είναι το ακόλουθο:

Για συνολικό ποσό εισοδήματος από συντάξεις κύριες και επικουρικές μέχρι 7058,41	ΕΚΑΣ	230 €
Από 7058,42 μέχρι 7335,25	»	172,50 €
Από 7335,26 μέχρι 7519,74	»	115 €
Από 7519,75 μέχρι 7750,42	»	57,50 €

Η ισχύς των ανωτέρω αρχίζει από 1-1-2008 (Φ11321/5250/439/3-6-2008 κοινή απόφαση Υπ. Οικ., Απασχ., Εμπ. Ναυτιλίας. Αιγαίου)

- **Κατώτατο όριο σύνταξης (Ν.3620 άρθ.1 παρ. 5)**

Η κατώτερη σύνταξη του Δημοσίου για το 2008 είναι 364,45 € (37% στο εισαγωγικό Μ.Κ της Π.Ε κατηγορίας)

Στην κατώτερη σύνταξη προστίθεται και το ΕΚΑΣ σύμφωνα με τις πιο πάνω προϋποθέσεις.

- **Έτος θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος** θεωρείται το έτος, που ο υπάλληλος

συμπληρώνει τις χρονικές προϋποθέσεις (έτη υπηρεσίας) για να δικαιωθεί σύνταξης. Του έτους αυτού κυνηγεί το όριο ηλικίας. Ο χρόνος αυτός διαφοροποιείται στον καθένα ανάλογα με το έτος διορισμού, το φύλο, την οικογενειακή κατάσταση.

Ο ασφαλισμένος που συμπληρώνει τον ελάχιστο αυτό χρόνο, να μην θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης δεν είναι όμως δυνατή η καταβολή της σύνταξής του, αν δεν έχει συμπληρώσει το απαιτούμενο κατά περίπτωση όριο ηλικίας. Μπορεί όμως κάποιος, όταν θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης, να αποχωρήσει και να λάβει τη σύνταξη, όταν συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται. (πίνακες με τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης βλέπε στο τέλος του βιβλίου)

• Έναρξη-τερματισμός υπηρεσίας

Η υπηρεσία υπολογίζεται από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της πράξης διορισμού του υπαλλήλου, εφόσον ανέλαβε υπηρεσία μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία αυτή. Εάν η ανάληψη υπηρεσίας έγινε μετά την πάροδο των 30 ημερών, από την ημερομηνία δημοσίευσης του διορισμού, ως ημερομηνία πρόσληψης λαμβάνεται η ημερομηνία της ανάληψης υπηρεσίας.

Ο τερματισμός και η λύση της υπαλληλικής σχέσης για τους εκπαιδευτικούς γίνεται ως εξής:

Α΄. Περίπτωση:

Υποβολή παραίτησης από τη λήξη του διδακτικού έτους μέχρι και τις 10 Αυγούστου.

Για τις αιτήσεις των εκπαιδευτικών που υποβάλλονται από τη λήξη του διδακτικού έτους μέχρι και τις 10 Αυγούστου ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 148 του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν.3528/2007)

Σύμφωνα με αυτές τις διατάξεις, η αίτηση παραίτησης γίνεται αποδεκτή με πράξη που δημοσιεύεται από το αρμόδιο όργανο, που είναι ο προϊστάμενος του γραφείου ή ο διευθυντής εκπαίδευσης και δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η παραίτηση αποτελεί δικαίωμα του υπαλλήλου και υποβάλλεται εγγράφως. Η υπηρεσία δεν μπορεί να κάνει αποδεκτή την παραίτηση, αν δεν παρέλθουν τουλάχιστον 15 ημέρες από την υποβολή της. Αν μέσα σε 15 ημέρες από την πάροδο 15 ημερών από την υποβολή της πρώτης αίτησης παραίτησης, ο υπάλληλος επανέλθει με δεύτερη αίτηση εμμένοντας στην παραίτησή του, αυτή γίνεται αυτοδίκαια αποδεκτή και λύεται η υπαλληλική σχέση από την ημέρα υποβολής της δεύτερης αίτησης. Αν περάσουν δύο (2) μήνες από την υποβολή της πρώτης αίτησης παραίτησης, χωρίς να γίνει δεύτερη, η παραίτηση γίνεται αυτοδίκαια αποδεκτή και λύεται η υπαλληλική σχέση. Για τη λύση της υπαλληλικής σχέσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ανάκληση παραίτησης μπορεί να γίνει εγγράφως σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την υποβολή της αίτησης παραίτησης.

Συνεπώς, αν η πρώτη αίτηση παραίτησης υποβληθεί στις 1/7, η δεύτερη αίτηση μπορεί να υποβληθεί από 15/7 έως 30/7. Αν η πρώτη αίτηση παραίτησης υποβληθεί στις 10/8, η δεύτερη μπορεί να υποβληθεί από 24/8 έως 8/9. Εάν η συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος των 30 ημερών συμπίπτει με αργία, η δεύτερη αίτηση υποβάλλεται την επόμενη εργάσιμη, οπότε η ημερομηνία λύσης της υπαλληλικής σχέσης είναι η ημερομηνία της δεύτερης αίτησης παραίτησης. Η ημερομηνία δημοσίευσης της παραίτησης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης είναι τελείως τυπική και δεν λαμβάνεται υπόψη.

Αν ο εκπαιδευτικός κάνει χρήση του διμήνου, δηλ. υποβάλλει την πρώτη αίτηση παραίτησης και αφήσει να περάσει άπρακτη η προθεσμία του διμήνου χωρίς να υποβάλλει δεύτερη αίτηση, τότε η υπαλληλική σχέση λύεται την ημερομηνία λήξης του διμήνου, αδιάφορο αν συμπίπτει με αργία ή όχι. Η τελευταία ημερομηνία που μπορεί κάποιος να υποβάλλει την αίτηση παραίτησης κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού για να κάνει χρήση του άπρακτου διμήνου είναι η 10/8, οπότε η λύση της υπαλληλικής σχέσης θα γίνει στις 9/10. Εάν η 10η Αυγούστου είναι αργία, η αίτηση παραίτησης πρέπει να κατατεθεί την προηγούμενη εργάσιμη.

Β´. Περίπτωση:

Υποβολή παραίτησης από 11 Αυγούστου μέχρι τη λήξη του ερχόμενου διδακτικού έτους.

Σύμφωνα με το Ν. 3687/2008 άρθ. 4 παρ. 2, οι αιτήσεις παραίτησης των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που υποβάλλονται μετά την 10η Αυγούστου καθώς και κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, γίνονται αποδεκτές με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη των Κεντρικών Υπηρεσιακών Συμβουλίων (Κ.Υ.Σ.Π.Ε. και Κ.Υ.Σ.Δ.Ε.) για εξαιρετικούς λόγους, όπως βαριές και δυσίατες ασθένειες, οι οποίες αποδεικνύονται από πιστοποιητικά Υγειονομικής Επιτροπής ή δημόσιου νοσοκομείου, ή για ιδιαίτερα σοβαρούς οικογενειακούς λόγους που αναφέρονται σε σχετική υπεύθυνη δήλωση που επισυνάπτεται στην αίτηση παραίτησης.

Η υπαλληλική σχέση λύεται με την κοινοποίηση της απόφασης στον ενδιαφερόμενο. Αν η απόφαση αυτή δεν κοινοποιηθεί μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη δημοσίευσή της, η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδικαίως μετά την πάροδο του εικοσαήμερου

• Απόλυση λόγω ορίου ηλικίας και τριακοπενταετίας (Ν.3687/2008)

Ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Κατ' εξαίρεση ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία, όταν συμπληρώνει 35ετή πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία και το 60^ο έτος της ηλικίας.

Αν ο υπάλληλος κατά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας, δεν έχει συμπληρώσει 35 έτη πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας, παρατείνεται η παραμονή του στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της υπηρεσίας αυτής και πάντως όχι πέραν του 67^{ου} έτους.

Ως ημέρα γέννησης για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

Ως πραγματική δημόσια υπηρεσία νοείται κάθε υπηρεσία που παρασχέθηκε στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ ή Ο.Τ.Α με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή που αναγνωρίζεται ως δημόσια πραγματική υπηρεσία με βάση ειδικές διατάξεις.

Δε λαμβάνεται υπόψη για την υποχρεωτική έξοδο του υπαλλήλου, αν και αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας και ο χρόνος απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα που αναγνωρίστηκε με το σύστημα της διαδοχικής ασφάλισης.

Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 4 του Ν.3687/2008 οι απολύσεις λόγω ορίου ηλικίας και τριακοπενταετίας για τους εκπ/κούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης γίνονται στο τέλος του διδακτικού έτους από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας και τριακοπενταετούς υπηρεσίας.

Εάν η 35ετία και το 60^ο έτος συμπληρώνονται κατά τη διάρκεια του διδ/κού έτους, αυτοί διατηρούνται στην υπηρεσία μέχρι τη λήξη του διδ/κού έτους. Ειδικότερα όμως, εάν το 60^ο έτος συμπληρώνεται από την έναρξη του σχολ. έτους μέχρι 31 Δεκεμβρίου, ο εκπ/κός ειδοποιείται ότι θα αποχωρήσει υποχρεωτικά με τη λήξη του διδακτικού έτους, έστω κι αν η 35ετία συμπληρώνεται από Ιανουάριο μέχρι 31 Αυγούστου. Σε διαφορετική περίπτωση μπορεί ο εκπ/κός να παραμείνει και το επόμενο σχολ. έτος στην υπηρεσία.

• Απόλυση για σωματική ή πνευματική ανικανότητα

α) Όταν η ανικανότητα δεν οφείλεται στην υπηρεσία

Σύμφωνα με το άρθρο 153 του υπαλληλικού κώδικα (Ν.3528/2007) ο υπάλληλος απολύεται ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, αν διαπιστωθεί σωματική ή πνευματική ανικανότητα.

Η ανικανότητα και το ποσοστό της βεβαιώνεται από τη Δευτεροβάθμια ή Ειδική Υγειονομική Επιτροπή στην οποία παραπέμπεται ο υπάλληλος από την υπηρεσία να εξεταστεί. Ποσοστό ανικανότητας μικρότερο του 67% δεν παρέχει δικαίωμα σύνταξης ανικανότητας.

Στην περίπτωση αυτή αρκεί τουλάχιστον 5ετής πραγματική συντάξιμη υπηρεσία (4 έτη και 6 μήνες).

Η σύνταξη που παίρνει στην περίπτωση αυτή είναι η σύνταξη που αντιστοιχεί στα χρόνια υπηρεσίας του, η οποία όμως δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την κατώτερη σύνταξη του Δημοσίου.

Αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο για την απόλυση εκπαιδευτικών λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας είναι το οικείο Π.Υ.Σ.Π.Ε. ή Π.Υ.Σ.Δ.Ε.

Συστήνεται πάντα στις περιπτώσεις αυτές ο υπάλληλος να εξαντλεί τις αναρρωτικές άδειες που δικαιούται και ενδεχόμενα και της διαθεσιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 100 του Ν.3528/2007.

Σε περίπτωση απόλυσης λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας η υπηρεσία θα υπολογιστεί 2 μήνες μετά την τελευταία αναρρωτική άδεια, που έλαβε ο υπάλληλος πριν από τη γνωμάτευση της οικείας Υγειονομικής Επιτροπής ή της διαθεσιμότητας και σε περίπτωση που εξακολουθεί να εργάζεται, με την πάροδο διμήνου από τη γνωμάτευση της Υγειονομικής Επιτροπής ανεξάρτητα από το χρόνο κοινοποίησης της απόλυσης ή την τυχόν προσφορά υπηρεσίας και την καταβολή μισθού πέρα από το δίμηνο. (Ν.3408/05 άρθρο 3 παρ.3)

β) Όταν η ανικανότητα οφείλεται στην υπηρεσία

Η περίπτωση να καταστεί κάποιος σωματικά ή πνευματικά ανίκανος από τραύμα ή νόσημα που να προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας και χωρίς βαρύ πταίσμα του υπαλλήλου είναι δύσκολο να αποδειχτεί. Χρειάζονται ανακρίσεις, το τραύμα ή νόσημα να εκδηλώθηκε σε ένα εξάμηνο από το ατύχημα και σε καμία περίπτωση δε μπορούν να θεωρηθούν ότι προήλθαν εξαιτίας της υπηρεσίας χρόνια νοσήματα που εκδηλώθηκαν μέσα σε 3 χρόνια από το διορισμό του υπαλλήλου. Πρόκειται για αιτία που εξομοιώνεται με εργατικό ατύχημα.

Αρμόδια υγειονομική επιτροπή να κρίνει αυτό το είδος της ανικανότητας είναι η Ανωτάτη Στρατού Υγειονομική Επιτροπή, ύστερα από της διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 23 του Κώδικα των Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.

Όταν η ανικανότητα οφείλεται στην υπηρεσία, η σύνταξη υπολογίζεται για μεν της παλιούς ασφαλισμένους με βάση το ποσοστό ανικανότητας και το συντάξιμο μισθό, για δε της νέους ασφαλισμένους με βάση το ποσοστό ανικανότητας και το ποσό της σύνταξης που αντιστοιχεί σε 35 έτη συντάξιμης υπηρεσίας

Ποσοστό ανικανότητας μικρότερο του 25% δεν παρέχει δικαίωμα σύνταξης για της παλιούς ασφαλισμένους και για της νέους ασφαλισμένους το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 50%.

Ο υπάλληλος που παθαίνει στην υπηρεσία εξαιτίας της, μπορεί να επιλέγει αντί της σύνταξης που υπολογίζεται με βάση το ποσοστό ανικανότητας, τη σύνταξη που αντιστοιχεί στα έτη της συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας του, αν αυτή είναι μεγαλύτερη.

• Ειδικές κατηγορίες

Υπάλληλοι οι οποίοι είναι παντελώς τυφλοί, παραπληγικοί ή τετραπληγικοί, καθώς και όσοι πάσχουν από διάχυτο γιγαντιαίο αιματολεμφαγγείωμα, από υπερφωσφατασαιμία ή από Βήτα ομόζυγο μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και υποβάλλονται σε μετάγγιση ή από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων (καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, πάγκρεας και νεφροί), εφόσον για τις περιπτώσεις αυτές διαπιστώνεται ποσοστό αναπηρίας 67%, αρκεί 15ετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία (Ν.3620/2007 άρθ. 4 παρ.1)

Τα 15 χρόνια υπηρεσίας, για τους διορισμένους μέχρι 31-12-82 πρέπει να είναι χρόνια δημόσιας υπηρεσίας, ενώ για τους διορισμένους από 1-1-83 συμπεριλαμβάνουν και χρόνο απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, αρκεί να υπάρχουν 5 χρόνια δημόσιας υπηρεσίας.

Το ποσό της σύνταξης που λαμβάνουν τα ανωτέρω πρόσωπα είναι αυτό που αντιστοιχεί σε πλασματικό χρόνο υπηρεσίας 35 ετών και καθορίζεται από τον παρακάτω τύπο

Βασικός μισθός του Μ.Κ (του χρόνου διακοπής της ασφάλισης) + 140,80 € x 80% x 35/35 δηλ. θα λάβουν σύνταξη το 80% του βασικού μισθού που κατέχουν κατά το χρόνο εξόδου τους από την υπηρεσία.

• **Συντάξιμη υπηρεσία**

Η συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου διακρίνεται σε :

Αυτοδικαίη συντάξιμη υπηρεσία που θεωρείται **θεμελιωτική** του δικαιώματος σύνταξης (άρθρο 11 του Κώδικα των Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων) και σε **προσμετρούμενη συντάξιμη υπηρεσία** (άρθρο 12 του ανωτέρω κώδικα) η οποία διανύθηκε πριν αποκτήσει ο εργαζόμενος την ιδιότητα του τακτικού (μόνιμου) δημόσιου υπαλλήλου.

Ποιες είναι οι κυριότερες υπηρεσίες που υπολογίζονται για τη θεμελίωση του δικαιώματος σύνταξης:

- Υπηρεσίες που έχουν προσφερθεί στο Δημόσιο, στους ΟΤΑ και τα άλλα Ν.Π.Δ.Δ. με οποιαδήποτε σχέση εργασίας (τακτικού, εκτάκτου, συμβασιούχου)
- Ο χρόνος ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα για τους προσληφθέντες μετά την 1-1-1983
- Ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας (κληρωτού-εφέδρου) ανεξάρτητα αν είναι χωρίς εξαγορά ή με εξαγορά.
- Ο χρόνος απασχόλησης στην αλλοδαπή, εφόσον είναι παλιοί ασφαλισμένοι εκπαιδευτικοί και δίδαξαν σε τάξεις ελληνοπαίδων
- Ο χρόνος απασχόλησης στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ο υπάλληλος έχει προσληφθεί μετά την 1-1-1983 και ο χρόνος απασχόλησής του διανύθηκε στο δημόσιο τομέα

Από τις προσμετρούμενες συντάξιμες υπηρεσίες οι πιο ενδιαφέρουσες σήμερα για τους εκπ/κούς είναι:

1) Η υπηρεσία στο Στρατό Ξηράς, Θάλασσας, Αέρα, στη Χωροφυλακή, στο Λιμενικό Σώμα και στην Πυροσβεστική, εφόσον δε συμπίπτει με άλλη συντάξιμη υπηρεσία.

2) Η προγενέστερη υπηρεσία σαν προσωρινών ή έκτακτων καθηγητών, δασκάλων, νηπιαγωγών των οποίων οι αποδοχές καταβάλλονταν από τις Κοινότητες, τις Σχολικές Εφορείες ή τους Συλλόγους Γονέων.

3) Η προϋπηρεσία εκπ/κών, εφόσον δίδαξαν σε τάξεις ή τμήματα ελληνοπαίδων σε ξένα σχολεία του εξωτερικού με πλήρες ή μειωμένο ωράριο εργασίας και δεν έλαβαν για την αιτία αυτή σύνταξη, αποζημίωση ή άλλο βοήθημα από το Κράτος ή την ελληνική ομογένεια.

Η προϋπηρεσία της περίπτωσης αυτής αποδεικνύεται με πιστοποιητικό της αρμόδιας Διεύθυνσης Ελληνοπαίδων Εξωτερικού του ΥΠ.Ε.Π.Θ, το οποίο εκδίδεται με βάση δικαιολογητικά της υπηρεσιακής κατάστασης των ενδιαφερομένων.

4) Η υπηρεσία ως εκπ/κών στην ιδιωτική εκπ/ση όσων μονιμοποιούνται με τις διατάξεις του Ν.1600/86

5) Για τους εκπ/κούς πρωτ/μιας και δευτ/μιας εκπ/σης που απολύονται από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας (67^ο έτος) και δε συμπληρώνουν 35ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, αναγνωρίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος αναμονής διορισμού μέχρι 5 έτη και μέχρι τη συμπλήρωση 35ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας. Αυτό βέβαια με την προϋπόθεση ότι θα καταβάλλουν οι ίδιοι τις ασφαλιστικές εισφορές που προβλέπονται. (Ν.3075/2002)

6) Για τους εκπ/κούς πρωτ/μιας και δευτ/μιας εκπ/σης, που είναι παλιοί ασφαλισμένοι και θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 1-1-98 και αποχωρούν από την υπηρεσία χωρίς να συμπληρώνουν 35ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, συμπληρώνουν όμως τα όρια ηλικίας που προβλέπονται για κάθε περίπτωση, αναγνωρίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος αναμονής διορισμού μετά την πρώτη τριετία (1 έτος για κάθε τριετία). Αυτό βέβαια με την προϋπόθεση ότι θα καταβάλλουν οι ίδιοι τις ασφαλιστικές εισφορές που προβλέπονται (Ν.2084/92)

Κατ' εξαίρεση θεωρείται σαν συντάξιμος χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας ο χρόνος κάθε κανονικής ή αναρρωτικής άδειας, ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας μέχρι μία πενταετία, ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, ο χρόνος της διαθεσιμότητας, εφόσον αυτή δεν οφείλεται σε αξιόποινη πράξη ή πειθαρχικό παράπτωμα για τα οποία επακολούθησε οριστική απόλυση από την υπηρεσία, καθώς και ο χρόνος της απεργίας, εφόσον θεωρείται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας. (Ν.3620/2007 άρθ.4 παρ.6)

• Υπηρεσία εκπαιδευτικών σε σχολεία της αλλοδαπής

Η υπηρεσία αυτή διακρίνεται σε υπηρεσία που παρασχέθηκε σε σχολεία χωρών α) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και β) σε υπηρεσία σχολείων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Αμερική, Καναδάς Αυστραλία κ.ά.)

α) Σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αν εργάστηκαν με ασφάλιση στο εκεί κράτος και δεν πήραν πίσω τις ασφαλιστικές εισφορές τους, το ευρωπαϊκό κράτος θα τους καταβάλλει σύνταξη γι' αυτό το χρονικό διάστημα σύμφωνα με τα όρια ηλικίας που ισχύουν σ' αυτό. Εάν πήραν πίσω τις ασφαλιστικές τους εισφορές, τότε έχουν δικαίωμα να αναγνωρίσουν αυτόν το χρόνο είτε με εξαγορά είτε χωρίς εξαγορά. Ποιοι εξαγοράζουν αυτόν το χρόνο και ποιοι όχι: Οι μεν άνδρες εάν 31-12-97 συμπληρώναν 25ετία με αυτόν το χρόνο στην ευρωπαϊκή χώρα, δεν χρειάζεται εξαγορά. (κάτι ανάλογο με την εξαγορά του χρόνου της στρατιωτικής θητείας)

Για δε τις γυναίκες ισχύουν τα θεμελιωτικά όρια των γυναικών στις 31-12-97 (πίν. 2)

Πάντα βέβαια απαιτείται πιστοποιητικό της αρμόδιας Διεύθυνσης Ελληνοπαίδων Εξωτερικού για το χρόνο αυτό.

β) Σε σχολεία χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κι εδώ ισχύει το ίδιο ακριβώς για την εξαγορά ή μη αυτής της προϋπηρεσίας. Σε κάποιες απ' αυτές τις χώρες, όπως π.χ. με την Αυστραλία, έχουν υπογραφεί διμερείς συμφωνίες μεταξύ ελληνικής και αυστραλιανής κυβέρνησης για μεταφορά των εισφορών των ασφαλισμένων προκειμένου να θεμελιωθεί το δικαίωμα σύνταξης.

• Άδεια άνευ αποδοχών

Ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών δε λογίζεται κατά κανόνα συντάξιμος αφού κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται από τις ισχύουσες συνταξιοδοτικές διατάξεις (άρθρο 11 παρ. 6 Π.Δ. 169/2007) γιατί δεν εμπεριέχει τα δύο βασικά χαρακτηριστικά που καθιστούν μια υπηρεσία συντάξιμη, δηλαδή παροχή υπηρεσίας και καταβολή αποδοχών. Εξαίρεση αποτελεί μόνο η άδεια χωρίς αποδοχές για ανατροφή παιδιών και η άδεια χωρίς αποδοχές του 1 (ενός) μηνός κατ' έτος που θεωρείται πραγματική υπηρεσία και έχει δοθεί με τους μέχρι τώρα δημοσιοϋπαλληλικούς κώδικες Π.Δ. 611/77, Ν.2683/99 και Ν.3528/2007. Αν αυτή η άδεια είχε χορηγηθεί με το Π.Δ. 611/77, θεωρείται κανονική άδεια και δεν χρειάζεται εξαγορά. Αν όμως έχει δοθεί με τους Ν. 2683/99 και 3528/2007 θεωρείται διευκολυντική και χρειάζεται εξαγορά.

Εάν κατά τη συγκεκριμένη υπηρεσία εναπομείνει διάστημα μικρότερο από 12 μήνες, αυτό λογίζεται ολόκληρο έτος, εάν είναι πάνω από 6 μήνες.

Για κάθε έτος που παραμένει ο υπάλληλος στην υπηρεσία πέραν του 35^{ου} και μέχρι του 40^{ου}, αυξάνεται η σύνταξή του κατά 1/50 και μέχρι 5/50.

• Θέματα διαδοχικής ασφάλισης

Ο χρόνος ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα για τους διορισμένους μέχρι 31-12-1982 προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου, εφόσον εξαγοραστεί με το σύστημα της διαδοχικής ασφάλισης. Ο χρόνος αυτός προσμετράται μετά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Κατ' εξαίρεση λαμβάνεται υπόψη και για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, αν ο υπάλληλος έχει συμπληρώσει το 56^ο έτος της ηλικίας του και 20ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία στην οποία δε συμπεριλαμβάνεται ο χρόνος αυτός. Η αναγνώριση του παραπάνω χρόνου μπορεί να γίνει είτε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του υπαλλήλου είτε μετά την έξοδό του από την υπηρεσία, ύστερα από αίτησή του.

Η αναγνώριση γίνεται με πράξη της αρμόδιας διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. και απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά:

1. Αίτηση του ενδιαφερομένου
2. Πιστοποιητικό του οικείου ασφαλιστικού φορέα (ΙΚΑ, ΤΕΒΕ κ.λ.π) που εκδίδεται από τα

στοιχεία που τηρεί ή αν δεν υπάρχουν τέτοια στοιχεία, με βάση το ασφαλιστικό βιβλιάριο που τυχόν κρατεί ο ασφαλισμένος, από το οποίο να προκύπτει η ασφάλιση και η εισφορά που καταβλήθηκε (Ν.1405/83). Η αίτηση για την έκδοση του πιστοποιητικού υποβάλλεται στο υποκατάστημα του οικείου ασφαλιστικού φορέα του τόπου κατοικίας του.

3. Πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών

4. Βεβαίωση αποδοχών

5. Πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης για τους άνδρες

6. Υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 ότι δε χρησιμοποίησε ούτε θα χρησιμοποιήσει τον ίδιο χρόνο για να πάρει σύνταξη από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, καθώς και αν επιθυμεί την εφάπαξ καταβολή του ποσού.

Ο τρόπος υπολογισμού της εξαγοράς είναι:

(Βασικός μισθός του Μ.Κ. που κατέχει ο υπάλληλος το μήνα που υποβάλλεται η αίτηση) + 140,80 €) x 7% x μήνες που επιθυμεί να αναγνωρίσει.

Οι διορισθέντες μετά την 1-1-83 δεν εξαγοράζουν το χρόνο ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα αλλά το Δημόσιο που είναι ο απονέμων φορέας της σύνταξης, όταν ο υπάλληλος συνταξιοδοτηθεί, θα υπολογίσει τόσο τη σύνταξη που αντιστοιχεί στα χρόνια ασφάλισης του δικού του τομέα με βάση τη νομοθεσία του, όσο και τη σύνταξη του συμμετέχοντα φορέα που είναι το Ι.Κ.Α, Τ.Ε.Β.Ε κ.λ.π. με βάση τους συντελεστές που έχουν οριστεί και οι οποίοι αντιστοιχούν στο επίπεδο συντάξεων που δίνει το κάθε Ταμείο. Το ποσό σύνταξης που αντιστοιχεί για παράδειγμα στα χρόνια ασφάλισης του Ι.Κ.Α, θα υπολογιστεί με συντελεστή 2% επί των αποδοχών που είχε ο εργαζόμενος κάθε έτος την τελευταία 5ετία, πριν αποχωρήσει από την εργασία του, αναπροσαρμοσμένες με το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Δ.Τ.Κ).

Οι συντελεστές όμως αυτοί της αναπροσαρμογής των αποδοχών υπολείπονται κατά πολύ του πραγματικού ρυθμού αύξησης των αποδοχών των εργαζομένων. Για παράδειγμα, δημόσιος υπάλληλος προσληφθείς μετά την 1-1-83 που αποχωρεί με 35 χρόνια υπηρεσίας εκ των οποίων 25 στο Δημόσιο και 10 στο ΙΚΑ, θα πάρει σύνταξη μικρότερη κατά 16% περίπου από όση θα έπαιρνε, αν ήταν όλα αυτά τα χρόνια στο Δημόσιο. Η μείωση αυτή αυξάνει όσο τα χρόνια ασφάλισης στο δημόσιο λιγοστεύουν και αυξάνουν τα χρόνια ασφάλισης στο ΙΚΑ.

Ο χρόνος ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα για την κατηγορία αυτή προσμετράται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Ο ελάχιστος χρόνος δημόσιας υπηρεσίας που απαιτείται είναι 5 έτη.

• Στρατιωτική θητεία

Όσοι θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης δηλ. 25 χρόνια ακριβώς (όχι 24 χρόνια και 6 μήνες) μέχρι 31-12-1997, τη στρατιωτική θητεία δεν την εξαγοράζουν. Στην 25ετία, που είναι ο ελάχιστος χρόνος για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τους διορισμένους μέχρι 31-12-82 δεν υπολογίζεται ο χρόνος ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα. Υπολογίζεται όμως ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας και της δημόσιας υπηρεσίας ως αναπληρωτή. Αν κάποιος π.χ έχει 22 χρόνια δημόσιας υπηρεσίας, 2 χρόνια και 3 μήνες στρατιωτική θητεία και 9 μήνες αναπληρωτής, τον βοηθάει ώστε στις 31-12-97 να έχει 25-0-0 έτη υπηρεσίας, να έχει θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης και να μη χρειάζεται εξαγορά της στρατιωτικής θητείας.

Όσοι είναι διορισμένοι μετά την 1-1-83, όπου σ' αυτούς ο χρόνος ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα συνυπολογίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εάν στις 31-12-97 είχαν συμπληρωμένη 25ετία (δημόσια υπηρεσία, υπηρεσία με ασφάλιση στον ιδιωτικό τομέα και στρατιωτική θητεία), δε χρειάζονται εξαγορά της στρατιωτικής τους θητείας.

Όσοι όμως συμπληρώνουν την 25ετία από 1-1-98 και μετά, θα πρέπει να εξαγοράσουν το χρόνο της στρατιωτικής τους θητείας για να υπολογιστεί ως συντάξιμος στην κύρια σύνταξη. Για τα Ταμεία (Μ.Τ.Π.Υ και Τ.Ε.Α.Δ.Υ) αν θέλουν, την εξαγοράζουν.

Ο τρόπος υπολογισμού της εξαγοράς είναι για τους παλιούς ασφαλισμένους:

(Βασικός μισθός του Μ.Κ. που κατέχει ο υπάλληλος το μήνα που υποβάλλεται η αίτηση + 140,80 €) x 6,67% x μήνες της στρατιωτικής του θητείας

και για τους νέους ασφαλισμένους:

(Σύνολο των αποδοχών πλην κινήτρου απόδοσης + 140,80 €) x 6,67% x μήνες της στρατιωτικής θητείας

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι:

1. Αίτηση
2. Πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών
3. Βεβαίωση αποδοχών
4. Πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης (τύπου Α)

(Υπάρχει στον υπηρεσιακό φάκελο του κάθε υπαλλήλου και χορηγείται από την Υπηρεσία επικυρωμένο φωτοαντίγραφο)

5. Απλή υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρει, ότι δε χρησιμοποίησε ούτε πρόκειται να χρησιμοποιήσει τον ίδιο χρόνο για να πάρει σύνταξη από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, καθώς και αν επιθυμεί την εφάπαξ καταβολή του ποσού της εισφοράς.

6. Φωτοαντίγραφο της Αστυνομικής ταυτότητας

Σε περίπτωση καταβολής εφάπαξ του ποσού της εισφοράς γίνεται έκπτωση 10% και το υπόλοιπο ποσό εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα. Η πληρωμή του εφάπαξ ποσού γίνεται στο Δημόσιο Ταμείο και το τριπλότυπο πληρωμής κατατίθεται στην υπηρεσία του υπαλλήλου.

Είναι δυνατό όμως η εισφορά να καταβληθεί σε δόσεις, οπότε η κράτηση γίνεται από την υπηρεσία του υπαλλήλου.

• Ανακατάταξη

Ο χρόνος που υπηρέτησε κάποιος στις τάξεις του στρατού με την ιδιότητα του ανακαταταγμένου, λογίζεται ως συντάξιμος υπό τον όρο επιστροφής της τυχόν ληφθείσας αποζημίωσης (Π.Δ. 169/2007 άρθρο 11 παρ.8).

Οι ενδιαφερόμενοι που έχουν στρατιωτική υπηρεσία με ανακατάταξη από ένα έτος και άνω, θα πρέπει να ζητήσουν με αίτησή τους από τη Δ/νση Οικονομικού του Γ.Ε.Σ. βεβαίωση για το αν τους καταβλήθηκε αποζημίωση, όταν απολύθηκαν από τις τάξεις του στρατού.

Η Δ/νση Οικονομικού, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις δεν διατηρεί αρχεία με τις υπογραφές των δικαιούχων για να διαπιστωθεί αν έλαβαν αποζημίωση και γι αυτό χορηγεί βεβαίωση σε όσους είχαν ανακατάταξη από ένα έτος και πάνω, ότι σύμφωνα με το άρθρο 19 του Ν.1502/50 έλαβαν αποζημίωση δύο (2) μηνών. Αυτή την αποζημίωση των δύο μηνών καλούνται να την επιστρέψουν, αν θέλουν να αναγνωρίσουν αυτόν το χρόνο ως συντάξιμο. Η αποζημίωση αυτή υπολογίζεται σε σημερινές τιμές σύμφωνα με το βασικό μισθό του ανθυπολοχαγού (899 € από 1-10-2008) και είναι $899 \times 2 = 1798 \text{ €}$

Ο χρόνος της ανακατάταξης δεν υπολογίζεται για την αυτοδίκαιη απόλυση των εκπαιδευτικών λόγω ορίου ηλικίας και 35ετίας σύμφωνα με το Ν.3687/2008, υπό τον όρο ότι δεν θα επιστρέψουν την αποζημίωση που έλαβαν και επομένως δεν επιθυμούν να αναγνωριστεί ο χρόνος αυτός ως συντάξιμος.

Ορισμένες φορές παρατηρείται το φαινόμενο να μην απολύει η υπηρεσία κάποιον, που ενώ συμπλήρωσε το 60ο έτος της ηλικίας και 35 χρόνια υπηρεσίας, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και ο χρόνος της ανακατάταξης, διότι δεν γνωρίζει η υπηρεσία αν ο ενδιαφερόμενος θα επιστρέψει την αποζημίωση και ενώ συνεχίζει να εργάζεται πέραν της 35ετίας, όταν συνταξιοδοτείται, καταθέτει δήλωση, ότι επιθυμεί την αναγνώριση του χρόνου της ανακατάταξης, με αποτέλεσμα το Γ.Λ.Κ. να μην του αναγνωρίζει ως συντάξιμο το χρόνο που εργάστηκε πέραν της 35ετίας.

• Από 1-1-2008 μέχρι το 2017

Με βάση το νόμο 3029/2002 αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού των συντάξεων του Δημοσίου από 1-1-2008. Η αλλαγή αυτή έχει γίνει γνωστή στους ασφαλισμένους με έναν τρόπο ανεπαρκή, ώστε να έχει δημιουργηθεί μεγάλη σύγχυση και ανασφάλεια, με αποτέλεσμα να συμβάλλει και αυτή μαζί με το φόβο για το νέο ασφαλιστικό στον τριπλασιασμό των αποχωρούντων από το δημόσιο την τελευταία διετία.

Διευκρινίζεται λοιπόν ότι για κάποιον που συνταξιοδοτείται από το 2008 και μετά, η σύνταξή του θα υπολογιστεί ως εξής:

Για τα έτη υπηρεσίας που έχουν συμπληρωθεί μέχρι 31-12-2007 θα υπολογιστούν με βάση τον τελευταίο μισθό που θα έχει, όταν εξέλθει της υπηρεσίας και με ποσοστό αναπλήρωσης το 80% του βασικού του μισθού.

Για τα χρόνια που θα συμπληρωθούν από 1-1-2008 και μετά, **μόνο γι' αυτά τα χρόνια** το ποσοστό αναπλήρωσης μειώνεται σταδιακά από το 80% στο 70% σε δέκα χρόνια και ολοκληρώνεται το 2017.

- Για το έτος 2008 το 79% των αποδοχών
- Για το έτος 2009 το 78% των αποδοχών
- Για το έτος 2010 το 77% των αποδοχών
- Για το έτος 2011 το 76% των αποδοχών
- Για το έτος 2012 το 75% των αποδοχών
- Για το έτος 2013 το 74% των αποδοχών
- Για το έτος 2014 το 73% των αποδοχών
- Για το έτος 2015 το 72% των αποδοχών
- Για το έτος 2016 το 71% των αποδοχών
- Για το έτος 2017 το 70% των αποδοχών

Ως αποδοχές για τα έτη από 1-1-2008 έως 31-12-2012, λαμβάνεται ο Μ.Ο των μηνιαίων αποδοχών **των μηνών** που έχουν διανυθεί από 1-1-2008 μέχρι και τον προηγούμενο μήνα από την υποβολή της παραίτησης. Από 1-1-2013 και μετά, ο υπολογισμός της σύνταξης θα γίνεται με βάση το Μ.Ο των αποδοχών της τελευταίας πενταετίας.

Η επιλογή να αποχωρήσει κάποιος νωρίτερα για να μην τον πιάσει αυτή η μείωση είναι εντελώς λαθεμένη, αφού το κέρδος που θα έχει από την αύξηση των ετών ασφάλισης είναι πολλαπλάσιο από τη ζημιά που θα υποστεί από τη μείωση του ποσοστού αναπλήρωσης. Ακόμα και το 2017 που ολοκληρώνεται η μείωση του ποσοστού αναπλήρωσης, η μείωση της σύνταξης κάποιου που αποχωρεί με 35 χρόνια υπηρεσίας δεν ξεπερνά το 6,10% σε σχέση με το παλιό σύστημα, δηλ. αν υπολογίζονταν όλα τα χρόνια με ποσοστό αναπλήρωσης 80%

Οι απώλειες που θα προκύψουν, που κι αυτές είναι οριακές μέχρι το 2010, γίνονται σε σύγκριση με το ποσό της σύνταξης που θα έπαιρνε, αν όλα τα χρόνια είχαν υπολογιστεί με το 80% του τελευταίου του μισθού. Βεβαίως μακροπρόθεσμα από το 2017 και μετά οδηγούμαστε στο 70% του Μ.Ο των συντάξιμων αποδοχών της τελευταίας πενταετίας από 80% του τελευταίου μισθού που είναι σήμερα.

Παράδειγμα: Υπάλληλος με 31 χρόνια υπηρεσίας και Μ.Κ.2 αποχωρεί τον Οκτώβρη του 2008 με βασικό μισθό με τα σημερινά κλιμάκια 1626 €. Ο υπάλληλος αυτός θα πάρει σύνταξη $1626 + (140,80 \times 2/4) \times 80\% \times 30/35 + 1595 + (140,80 \times 2/4) \times 79\% \times 1/35 = 1200,84$, Αν παραμείνει στην υπηρεσία και αποχωρήσει τον Οκτώβρη του 2010 θα έχει 33 χρόνια υπηρεσίας και Μ.Κ 1 (σήμερα 1666 €) θα πάρει: $(1666+140,80) \times 80\% \times 30/35 + (1556+140,80) \times 77\% \times 3/35 = 1350,92$
 Διαφορά $1350,92 - 1200,84 = 150,08$
 Θα χάσει λοιπόν 150 € αν φύγει νωρίτερα 2 χρόνια, στα 31 χρόνια αντί στα 33.
 Αν ίσχυε το παλιό σύστημα χωρίς μείωση του ποσοστού αναπλήρωσης, θα έπαιρνε: $(1666 + 140,80) \times 80\% \times 33/35 = 1362,84$
 Διαφορά $1362,84 - 1350,92 = 11,92$ €

Πως υπολογίζεται το υπερεξάμνο υπηρεσίας στη μείωση του ποσοστού αναπλήρωσης για το 2008

Ένα ερώτημα που προκύπτει κατά την εφαρμογή του Ν.3029/2002 για τον τρόπο που θα γίνει η μείωση του ποσοστού αναπλήρωσης από το 2008, είναι πώς θα υπολογίζεται το υπερεξάμνο υπηρεσίας, όταν προκύπτει. Π.χ έχει κάποιος 31-12-2007 34 χρόνια υπηρεσίας και 4 μήνες. Αν αποχωρήσει μετά από 2 μήνες το Μάρτιο 2008 θα έχει 34 χρόνια και 6 μήνες, άρα θα συνταξιοδοτηθεί με 35 χρόνια. Αυτό το υπερεξάμνο που αντιστοιχεί σε 1/35 θα υπολογιστεί με 80% όπως για τα χρόνια υπηρεσίας μέχρι 31-12-2007 ή με 79% όπως γίνεται για τα χρόνια από 1-1-2008;

Για να λυθεί αυτό το πρόβλημα, δημιουργήθηκε στο Γ.Λ.Κ. ένα καινούργιο σύστημα υπολογισμού των συντάξεων που θα υπολογίζει πρώτον μεν τη συνολική υπηρεσία μέχρι την ημέρα της απόλυσης για να βρεθεί με πόσα συντάξιμα χρόνια θα φύγει και δεύτερο την υπηρεσία μέχρι 31-12-2007. Εάν κατά τον υπολογισμό της υπηρεσίας μέχρι 31-12-2007 συμπληρώνεται το υπερεξάμνο, τότε θα υπολογιστούν όλα τα έτη με 80%. Εάν όμως συμπληρώνεται το 2008, το τελευταίο έτος θα υπολογιστεί με 79%. Δίνουμε 2 παραδείγματα για δύο διαφορετικές περιπτώσεις.

Α΄ παράδειγμα:

ΦΕΚ διορισμού 2-10-1976 απόλυση 8-10-1976

1. Βρίσκουμε το συνολικό χρόνο υπηρεσίας μέχρι την ημέρα απόλυσης.

2008 έτη 10μην. 8ημ.-1976 έτη 10μην. 2ημ.= 32 έτη 0 μην. 6ημ = 32 έτη. Άρα 32/35

2. Βρίσκουμε πόσο υπηρεσία είχε 31-12-2007

2007 έτη 12 μην. 31ημ.- 1976 έτη 10μην. 2ημ.= 31 έτη 2μην.29ημ.

Άρα το υπερεξάμνο συμπληρώθηκε το 2008 και επομένως θα πάνε 31 έτη (32/35) με 80% και 1 έτος (1/35) με 79%

Β΄ παράδειγμα:

Διορισμός 4-9-1977 Απόλυση 8-10-2008

Προϋπηρεσία: 2έτη και 6 μήνες

Στρατιωτική θητεία: 2 έτη

Συνολική υπηρεσία: 35 έτη 7 μήνες 4 ημ. = 36 έτη.

Επομένως η υπηρεσία του θα υπολογιστεί σε 35/35 για τα 35 έτη και 1/50 για το 36ο έτος.

Βρίσκουμε μέχρι 31-12-2007 πόση υπηρεσία είχε

2007έτη 12μήνες 31ημ.- 1977έτη 9μην. 4ημ.=30 έτη 3μην.27ημ.

Προσθέτουμε την προϋπηρεσία και τη στρατιωτική θητεία και βρίσκουμε:

30έτη 3μην. 27 ημ. +2έτη 6 μην. + 2 έτη = 34 έτη 9 μην. και 27 ημ.. Εδώ το υπερεξάμνο συμπληρώνεται μέχρι 31-12-2007 και επομένως θα πάνε 35/35 με 80% και 1/50 επίσης με 80%

• Τρίμηνες αποδοχές

Οι εξερχόμενοι της υπηρεσίας εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα είτε να μπουν σε τρίμηνες αποδοχές, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ο βασικός μισθός και η οικογενειακή παροχή είτε να βγουν απευθείας στη σύνταξη.

Οι τρίμηνες αποδοχές κατά κανόνα δε συμφέρουν τον υπάλληλο, ιδιαίτερα αυτούς που έχουν πολλά χρόνια υπηρεσίας. Απλά το θέμα εξαρτάται από την οικονομική κατάσταση του καθενός να μπορεί να παραμείνει απλήρωτος περισσότερο χρόνο μέχρι να βγει η σύνταξη.

Οι τρίμηνες αποδοχές καταβάλλονται στο μόνιμο υπάλληλο που αποχωρεί για οποιοδήποτε λόγο από την υπηρεσία ανεξάρτητα αν έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση.

Τρίμηνες αποδοχές καταβάλλονται και στη χήρα του θανόντος υπαλλήλου καθώς και στα τέκνα του. Δικαιούχοι σ'αυτή την περίπτωση είναι:

1. Η χήρα 2. Οι άγαμες θυγατέρες 3. Οι άγαμοι γιοι μέχρι τη συμπλήρωση του 18 έτους ή του 24ου αν σπουδάζουν 4. Οι διαζευγμένες θυγατέρες υπό προϋποθέσεις (31-12-86 να ήταν 40 ετών)

Σε περίπτωση θανάτου εν ενεργεία υπαλλήλου, τρίμηνες αποδοχές δικαιούνται η χήρα και τα πρόσωπα που θα δικαιωθούν σύνταξης από το Δημόσιο ανεξάρτητα αν τελικά θα την πάρουν.

Εάν η χήρα είναι δημόσιος υπάλληλος δικαιούται τρίμηνες αποδοχές ανεξάρτητα αν δε θελήσει να πάρει τη σύνταξη του θανόντος γιατί θα προτιμήσει τη σύνταξη τη δική της. Είναι διαφορετική περίπτωση τα πρόσωπα τα δικαιούμενα σύνταξης και διαφορετική αυτά που πράγματι παίρνουν τελικά τη σύνταξη.

Η πατρική οικογένεια δε δικαιούται τρίμηνες αποδοχές.

Τρίμηνες αποδοχές δεν καταβάλλονται:

α) Σε περίπτωση απόλυσης για πειθαρχικό παράπτωμα.

β) Σε περίπτωση παραίτησης πριν τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Στην περίπτωση που ο θανών ήταν συνταξιούχος, καταβάλλονται τρίμηνες συντάξεις στη χήρα σύζυγό του και στα παιδιά του εφόσον έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις.

Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση θανάτου του υπαλλήλου που αποχώρησε και η σύνταξή του αναστέλλεται λόγω μη συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας.

• Πότε επιτρέπεται η καταβολή δύο συντάξεων;

Επιτρέπεται η καταβολή μέχρι δύο το πολύ συντάξεων σε άγαμα παιδιά που είναι ορφανά και από τους δύο γονείς ή και μετά τα 18 αν σπουδάζουν, καθώς και στα ανάπηρα παιδιά εφόσον έχουν ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω. (Ν.3408/2005)

• Ποια σύνταξη λέγεται πλήρης και ποια πρόωρη

Πλήρης σύνταξη δεν είναι μόνο αυτή που αντιστοιχεί στα 35 χρόνια υπηρεσίας. Όλες οι συντάξεις είναι αναλογικές, ανάλογα δηλ. με τα χρόνια υπηρεσίας. Επομένως και οι συντάξεις με 28, 30 κλπ. χρόνια υπηρεσίας θεωρούνται πλήρεις αλλά θα είναι ανάλογες με τα χρόνια υπηρεσίας. 28/35 ή 30/35.

Πρόωρη συνταξιοδότηση είναι αυτή που ο νόμος δίνει το δικαίωμα σε ορισμένες περιπτώσεις να πάρει κάποιος τη σύνταξη νωρίτερα του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας, μειωμένη σήμερα κατά 4,5% για κάθε μήνα που υπολείπεται του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Πχ ασφαλισμένη μετά την 1-1-93, μητέρα ανήλικων παιδιών, μπορεί να πάρει σύνταξη, αν έχει 20 χρόνια υπηρεσίας και ηλικία 55 ετών. Η σύνταξη που θα πάρει θα είναι ανάλογα με τα χρόνια υπηρεσίας 20/35. (πλήρης)

Ο νόμος όμως της δίνει το δικαίωμα, αν θέλει, να την πάρει 5 έτη νωρίτερα, στο 50ό έτος ηλικίας, μειωμένη όμως κατά 22,5% (5 x 4,5%). Είναι αυτό που λέμε ποινή. Δηλ. ενώ στην πρώτη περίπτωση θα πάρει ολόκληρη τη σύνταξη που αντιστοιχεί στα 20/35 χωρίς ποινή, στην πρόωρη θα πάρει τη σύνταξη που αντιστοιχεί στα 20 /35 μειωμένη κατά 22,5%

• Θάνατος στην υπηρεσία πριν τη συμπλήρωση της 5ετίας

Σε περίπτωση θανάτου πριν τη συμπλήρωση πενταετίας τα πρόσωπα που θα δικαιούνταν σύνταξη θα λάβουν τόσους μισθούς όσα τα έτη υπηρεσίας.

• Ημερομηνία ενηλικίωσης των παιδιών

Η ενηλικίωση των παιδιών που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο θεωρείται ότι γίνεται την 31 Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνεται το 18ο έτος της ηλικίας, ενώ η ενηλικίωση των παιδιών για την καταβολή της σύνταξης στις μητέρες με ανήλικα παιδιά γίνεται την ημερομηνία γέννησης που συμπληρώνεται το 18ο έτος.

• Σύνταξη χρείας για ζευγάρι δημοσίων υπαλλήλων

Η διπλή σύνταξη

Με την παρ.9 του άρθρου 4 του Ν. 3620/2008 αποκαταστάθηκε μερικώς μια αδικία του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης σχετικά με τη σύνταξη του αποβιώσαντος συζύγου. Μέχρι τώρα αν και οι δύο σύζυγοι ήσαν συνταξιούχοι δημόσιοι υπάλληλοι, σε περίπτωση θανάτου ενός των συζύγων, ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούνταν δύο συντάξεις αλλά επέλεγε τη μία, τη μεγαλύτερη.

Τώρα δίνεται η δυνατότητα στον επιζώντα των συζύγων να λάβει και δεύτερη σύνταξη, **εφόσον δεν υπάρχουν συνδικαιούχα της σύνταξης αυτής τέκνα.**

Στην περίπτωση αυτή η μία εκ των δύο συντάξεων κατόπιν, επιλογής, καταβάλλεται μειωμένη κατά 75% και ασφαλώς αυτή θα είναι η μικρότερη. Δηλαδή ο επιζών θα επιλέξει τη μεγαλύτερη εκ των δύο συντάξεων και θα λάβει επίσης το 25% της δεύτερης σύνταξης.

Διευκρίνιση: Το 25% της δεύτερης σύνταξης αφορά πάντα τα 7/10 της σύνταξης γιατί είναι σύνταξη χρείας.

Η διπλή σύνταξη αφορά μόνο συνταξιούχους και όχι εν ενεργεία υπαλλήλους δηλ. αν ο επιζών είναι εν ενεργεία δε δικαιούται το 25% της σύνταξης του θανόντος. Οι επιλογές που έχει ο επιζών των συζύγων όταν είναι εν ενεργεία είναι οι εξής:

α) να παραιτηθεί από την υπηρεσία και να λάβει τη σύνταξη του θανόντος αν είναι μεγαλύτερη από το μισθό του. Αυτό βέβαια χρειάζεται μελέτη και προσοχή να εξετάσει αν τον συμφέρει μακροπρόθεσμα.

β) να εξακολουθήσει να εργάζεται και να παίρνει μαζί με το μισθό του το 30% της σύνταξης χρείας. Στην περίπτωση όμως αυτή δεν υπολογίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος στην υπηρεσία του για όσο χρόνο λαμβάνει τη σύνταξη του θανόντος, αν και τις ασφαλιστικές εισφορές τις καταβάλλει κανονικά. Γι αυτό και δεν κάνει κανείς εύκολα χρήση αυτής της διάταξης, επειδή είναι ασύμφορο. Στην περίπτωση όμως που γίνει χρήση αυτής της διάταξης από τον επιζώντα σύζυγο που εργάζεται στο Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, το ποσό της σύνταξης που περικόπεται (70%) από τον επιζώντα ή ολόκληρη η σύνταξη σε περίπτωση που αναστέλλεται, επιμερίζεται στα προστατευόμενα παιδιά, που δικαιούνται της σύνταξης, κατά ίσα μέρη.

γ) Να περιμένει να συνταξιοδοτηθεί και να πάρει τη μεγαλύτερη σύνταξη και το 25% της δεύτερης σύνταξης

• Συνταξιοδότηση οικογενειών (άμεσης και πατρικής) παλιών ασφαλισμένων

Άμεση οικογένεια είναι η χήρα σύζυγος και τα ορφανά παιδιά του αποβιώσαντος υπαλλήλου ή συνταξιούχου και πατρική οικογένεια είναι ο πατέρας, η μητέρα και οι άγαμες αδελφές.

Η χήρα σύζυγος που δεν είναι δημόσιος υπάλληλος ή δεν εργάζεται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα δικαιούται σύνταξη εφόσον:

Ο σύζυγός της κατά το χρόνο του θανάτου του είχε συμπληρώσει πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία (δηλαδή 4 έτη και 6 μήνες)

Να έχει συμπληρωθεί 1 έτος πραγματικής υπηρεσίας από την ημερομηνία τέλεσης του γάμου (αφορά υπάλληλο στην ενέργεια) ή να έχουν συμπληρωθεί από την τέλεση του γάμου 2 πλήρη χρόνια πριν από το θάνατο του συζύγου της. Αν γεννηθεί παιδί δεν ισχύουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

Η σύνταξη της χήρας συζύγου χωρίς τέκνα ή αν συντρέχουν ένα ή δύο τέκνα συνίσταται στα 7/10 της σύνταξης που δικαιούνταν ο θανών κι αν υπάρχουν και περισσότερα από 2 παιδιά προστίθεται 1/10 για κάθε ένα πάνω από τα 2 παιδιά μέχρι να συμπληρωθεί ολόκληρη η σύνταξη του θανόντος. Η χήρα σύζυγος με 3 παιδιά δικαιούται $7/10 + 1/10 = 8/10$ με 4 παιδιά $7/10 + 2/10 = 9/10$.

Όταν υπάρχει χήρα και τέκνα, η μισή σύνταξη ανήκει στη χήρα και η άλλη μισή στα τέκνα κατά ίσες μερίδες. Όταν δεν υπάρχει χήρα και υπάρχουν μόνο ένα ή δύο παιδιά, δικαιούνται τα 7/10 της σύνταξης.

• **Συνταξιοδότηση οικογενειών νέων ασφαλισμένων**

α) Ο επιζών σύζυγος να είναι ανάπηρος και ανίκανος για κάθε βιοποριστική εργασία σε ποσοστό τουλάχιστον 67%

β) Να μην έχει μέσο μηνιαίο εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερο από το 40πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξημένο κατά 20% για καθένα από τα προστατευόμενα παιδιά που είναι δικαιούχα της σύνταξης. Εάν το μηνιαίο εισόδημα είναι σημαντικά μεγαλύτερο καταβάλλεται το μισό της σύνταξης

Ο επιζών σύζυγος δικαιούται το 50% της σύνταξης του θανόντος.

• **Προϋποθέσεις καταβολής της σύνταξης στα παιδιά του θανόντος υπαλλήλου**

1. Ο θανών γονέας να ήταν παλιός ασφαλισμένος μέχρι 31-12-82

α) Τα κορίτσια δικαιούνται σύνταξη εφόσον είναι άγαμα και δεν εργάζονται στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Σε περίπτωση που θέλουν να εργαστούν στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα αναστέλλουν το δικαίωμα της σύνταξης που παίρνουν για να υπολογίζεται συντάξιμος ο χρόνος. Αν μείνουν χωρίς εργασία, όπως γίνεται π.χ σ' αυτές που δουλεύουν με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, επανέρχεται η σύνταξη του γονέα τους.

Στον ιδιωτικό τομέα αν εργάζονται, θα πρέπει χωρίς τον συνυπολογισμό της κύριας και επικουρικής σύνταξης, το μηνιαίο συνολικό ακαθάριστο εισόδημα, όπως προκύπτει από τη φορολογική δήλωση του προηγούμενου έτους, να μην υπερβαίνει το 40πλάσιο ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη (για το 2008 το ημερομισθίο του ανειδίκευτου εργάτη είναι 31,32 €, άρα το μηνιαίο ακαθάριστο εισόδημα δεν πρέπει να ξεπερνά τα $40 \times 31,32 = 1252,80$ €

Όταν υπερβαίνει το 40πλάσιο όχι όμως και το 60πλάσιο (1879,20 €), τότε περιορίζεται στο 1/3 του ποσού της. Αν όμως υπερβαίνει το 60πλάσιο ,περιορίζεται στο 1/2 του ποσού της.

Εξαιρούνται των προϋποθέσεων αυτών οι άγαμες θυγατέρες με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.

Με το Ν.3620 προστέθηκε διάταξη που λέει ότι οι άγαμες θυγατέρες των οποίων η σύνταξη περιορίζεται σύμφωνα με τα ανωτέρω γιατί εργάζονται, μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν αναστολή καταβολής του μεριδίου της σύνταξής τους, οπότε η σύνταξη των λοιπών συνδικαιούχων ανακαθορίζεται (δεν πηγαίνει δηλ. στο δημόσιο αλλά στα λοιπά συνδικαιούχα πρόσωπα.) Το «αναστέλλεται» σημαίνει ότι αν κάποτε το παιδί μείνει άνεργο θα επανέλθει σ' αυτό η σύνταξη του γονέα του.

β) τα αγόρια δικαιούνται τη σύνταξη μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους εφόσον είναι άγαμα ή αν σπουδάζουν μέχρι να τελειώσουν τις σπουδές σύμφωνα με τα έτη φοίτησης της κάθε σχολής και για ένα ακόμη έτος, αν συνεχίζεται η φοίτηση για μεταπτυχιακά και πάντως όχι πέραν από τη συμπλήρωση του 24 έτους της ηλικίας τους **ή και μετά την ενηλικίωση εφόσον είναι άγαμα και ανίκανα για εργασία κατά ποσοστό 50% και άνω.**

Όταν σπουδάζουν, η σύνταξη καταβάλλεται, εφόσον προσκομίζεται κάθε χρόνο πιστοποιητικό φοίτησης από το οποίο να αποδεικνύεται η κανονική φοίτηση, καθώς και υπεύθυνη δήλωση ότι είναι άγαμα και δεν παίρνουν σύνταξη από άλλον φορέα.

Η ανικανότητα κρίνεται κατά το χρόνο του θανάτου του υπαλλήλου ή συνταξιούχου και βεβαιώνεται από την Α.Σ.Υ. Επιτροπή.

Η σύνταξη των ενήλικων τέκνων είναι το μισό των 7/10 της σύνταξης του θανόντα, εφόσον έχουν ανικανότητα 50% έως 60%, στα 2/3 των 7/10 αν η ανικανότητα είναι πάνω από 60% και ολόκληρη η σύνταξη (και τα 7/10) αν η ανικανότητα είναι μεγαλύτερη από 80%

2. Ο θανών γονέας να ήταν παλιός ασφαλισμένος από 1-1-83 έως 31-12-92

Αγόρια και κορίτσια δικαιούνται τη σύνταξη μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους, εφόσον είναι άγαμα ή αν σπουδάζουν μέχρι να τελειώσουν τις σπουδές σύμφωνα με τα έτη φοίτησης της κάθε σχολής και για ένα ακόμη έτος, αν συνεχίζεται η φοίτηση για μεταπτυχιακά και πάντως όχι πέραν από τη συμπλήρωση του 24 έτους της ηλικίας τους ή και μετά την ενηλικίω-

ση εφόσον είναι άγαμα και ανίκανα για εργασία κατά ποσοστό 50% και άνω.

Αν η ανικανότητα των ενήλικων αγοριών ή των ενήλικων κοριτσιών επέλθει μετά το θάνατο του υπαλλήλου ή του συνταξιούχου, δικαιούνται σύνταξη, αν δε παίρνουν ή δεν δικαιούνται να πάρουν σύνταξη από οποιονδήποτε άλλον φορέα κύριας ασφάλισης ή το μηνιαίο τους εισόδημα δεν υπερβαίνει την κατώτερη σύνταξη που δίνει το δημόσιο (364,45 € σήμερα 2008)

Η σύνταξη των ενήλικων τέκνων είναι το μισό των 7/10 της σύνταξης του θανόντα, εφόσον έχουν ανικανότητα 50% έως 60%, στα 2/3 των 7/10 αν η ανικανότητα είναι πάνω από 60% και ολόκληρη η σύνταξη (και τα 7/10) αν η ανικανότητα είναι μεγαλύτερη από 80%

3. Ο θανών γονέας να ήταν νέος ασφαλισμένος

α) Αγόρια και κορίτσια δικαιούνται τη σύνταξη μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους εφόσον είναι άγαμα ή αν σπουδάζουν μέχρι να τελειώσουν τις σπουδές σύμφωνα με τα έτη φοίτησης της κάθε σχολής και για ένα ακόμη έτος αν συνεχίζεται η φοίτηση για μεταπτυχιακά και πάντως όχι πέραν από τη συμπλήρωση του 24 έτους της ηλικίας τους.

β) Κατά το χρόνο του θανάτου του υπαλλήλου ή συνταξιούχου είναι ανίκανα για κάθε εργασία και η ανικανότητα επήλθε πριν από τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους ή κατά τη διάρκεια της φοίτησης στις ανώτερες ή ανώτατες σχολές (Ν.2084/92 άρθρο 11).

Το κάθε παιδί δικαιούται το 25% της σύνταξης. Εάν το παιδί είναι ορφανό και από τους δύο γονείς δικαιούται το 50%.

Αν το παιδί δικαιούται σύνταξη και από τους δύο γονείς, το ποσό της σύνταξης δεν διπλασιάζεται.

• Σύνταξη διαζευγμένης θυγατέρας

Η διαζευγμένη θυγατέρα από παλιό ασφαλισμένο για να δικαιωθεί σύνταξη πρέπει:

- 1) να είναι γεννημένη πριν το 1946,
- 2) Το διαζύγιο να μην έχει βγει σε βάρος της,
- 3) Να μην παίρνει άλλη σύνταξη και να μην έχει ασφαλιστεί για κύρια σύνταξη σε άλλον ασφαλιστικό οργανισμό κύριας σύνταξης,
- 4) Να μην έχει μηνιαίο εισόδημα από το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα μεγαλύτερο από το κατώτερο όριο σύνταξης του δημοσίου (364,45 € σήμερα 2008).

• Πατρική οικογένεια

Αν ο θανών ήταν άγαμος ή χήρος χωρίς παιδιά ή διαζευγμένος χωρίς παιδιά, εφόσον είχε πραγματική συντάξιμη υπηρεσία τουλάχιστον 10 ετών, τα πρόσωπα της πατρικής του οικογένειας (πατέρας κι αν αυτός δεν υπάρχει η χήρα μητέρα και οι άγαμες αδελφές) δικαιούνται σύνταξη μόνο εφόσον είναι άποροι και συντηρούνταν κυρίως από τον υπάλληλο που πέθανε.

Σύμφωνα με νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως απορία νοείται σε κάθε περίπτωση η έλλειψη επαρκών πόρων για την αντιμετώπιση των βιοτικών αναγκών. Οι ανάγκες αξιολογούνται με βάση την ηλικία, την κατάσταση της υγείας, την κοινωνική θέση, την οικονομική κατάσταση κλπ.

Με τον όρο κύρια συντήρηση νοείται η κάλυψη κατά το μεγαλύτερο μέρος των βιοτικών αναγκών του αιτούντος από το θανόντα. Το βάρος της απόδειξης φέρει ο αιτών τη σύνταξη.

Ο άπορος πατέρας δικαιούται σύνταξη από την επομένη του θανάτου του τέκνου του, αν έχει συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας, αλλιώς από τη συμπλήρωσή του ή αμέσως αν είναι άπορος και ανίκανος για την άσκηση οποιoδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος και εφόσον σε κάθε περίπτωση τον συντηρούσε αυτός που πέθανε. Η ανικανότητα του πατέρα βεβαιώνεται από την Α.Σ.Υ. Ε.

Η σύνταξη του πατέρα συνίσταται στα 3/10 της σύνταξης του θανόντος. Στο ίδιο ποσό ορίζεται η σύνταξη της μητέρας και των αδελφών, μισό στη μητέρα και μισό στις αδελφές σε ίσες μερίδες, με δυνατότητα να καταβληθεί η σύνταξη σε κάθε μία χωριστά. Αν κάποια από τις αδελφές παντρευτεί ή πεθάνει, η μερίδα της προσauxάνει τη μερίδα της μητέρας και των άλλων αδελφών..

Αν πεθάνει η μητέρα ολόκληρη η σύνταξη ανήκει στις αδελφές. Στην περίπτωση που στην πατρική οικογένεια δεν υπάρχει ενήλικο αγόρι, η σύνταξή της συνίσταται στα 5/10 της σύνταξης του θανόντος.

Στους νέους ασφαλισμένους η πατρική οικογένεια σε καμία περίπτωση δε δικαιούται σύνταξη.

• **Απασχόληση συνταξιούχων**

α) Παλιός ασφαλισμένος

Μπορεί να εργασθεί χωρίς κανένα περιορισμό, στον ιδιωτικό τομέα (είτε ως μισθωτός, είτε ως ελεύθερος επαγγελματίας). Ο συνταξιούχος του Δημοσίου μπορεί να προσληφθεί, μετά τη συνταξιοδότησή του σε θέση του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Στην περίπτωση όμως αυτή η σύνταξη καταβάλλεται μειωμένη κατά 70% και για όσο χρόνο παίρνει σύνταξη και αποδοχές, ο χρόνος της υπηρεσίας του στη νέα του θέση δεν είναι συντάξιμος, εκτός εάν αναστείλει την καταβολή της σύνταξης, επιστρέφοντας και τα ποσά που έχει εν τω μεταξύ λάβει (**αφορά τόσο τους εξ ιδίου δικαιώματος όσο και τους από μεταβίβαση συνταξιούχους**).

β) Νέος ασφαλισμένος

Αν ο συνταξιούχος βάσει ετών υπηρεσίας απασχοληθεί οπουδήποτε μετά τη συνταξιοδότησή του, η σύνταξή του περιορίζεται κατά το 1/3. Ο χρόνος της απασχόλησης του συνταξιούχου, μετά τη συνταξιοδότησή του, λογίζεται συντάξιμος στο Δημόσιο είτε σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης και προσαυξάνει τη σύνταξη του Δημοσίου, εφόσον ο συνταξιούχος αναστείλει την καταβολή της σύνταξής του και καταβάλει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές. Σε περίπτωση που δεν αναστείλει την καταβολή της σύνταξής του, οι προβλεπόμενες εισφορές καταβάλλονται κανονικά τόσο από τον εργοδότη που τον απασχολεί όσο και από τον ίδιο, ο χρόνος δε της απασχόλησής του όχι μόνο δεν προσαυξάνει τη σύνταξη που παίρνει από το Δημόσιο, αλλά δεν υπολογίζεται ως συντάξιμος από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό.

• **Απώλεια δικαιώματος σύνταξης**

Οι κυριότερες περιπτώσεις που το δικαίωμα σύνταξης χάνεται είναι στις παρακάτω:

α) Αν ο υπάλληλος απολυθεί γιατί απέσχε αδικαιολόγητα από την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

β) Αν καταδικαστεί αμετάκλητα, είτε όταν ήταν εν ενεργεία είτε ως συνταξιούχος, σε ποινή κάθειρξης για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, απιστία, παραποίηση ή σε φυλάκιση για δωροδοκία ή δωροληψία, εφόσον τα αδικήματα αυτά στρέφονται κατά του δημοσίου ή κατά Ν.Π.Δ.Δ.

γ) Αν η θυγατέρα έλθει σε γάμο ή η χήρα σε νέο γάμο

• **Κρατήσεις-Φορολογία συντάξεων**

Η σύνταξη υπόκειται σε κράτηση για υγειονομική περίθαλψη 2,55% επί του συνολικού ακαθάριστου ποσού και φορολογείται με βάση την ισχύουσα κάθε φορά φορολογική κλίμακα.

Τηλεφωνικό κέντρο υπηρεσίας συντάξεων Γ.Λ.Κ. 210 3329900

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Εκτός από την κύρια σύνταξη ο υπάλληλος παίρνει μηνιαίο βοήθημα και από δύο ταμεία, το Τ.Ε.Α.Δ.Υ. και το Μ.Τ.Π.Υ. τα οποία του έκαναν κρατήσεις στις αποδοχές του καθ' όλη τη διάρκεια του εργασιακού του βίου και ένα εφάπαξ ποσό από το Τ.Π.Δ.Υ.

Τ. Ε.Α.Δ.Υ.

(Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων)

Ασφαλισμένοι του ΤΕΑΔΥ και τα μέλη της οικογένειας αυτών δικαιούνται επικουρικής σύνταξης, αν συνταξιοδοτηθούν για την ίδια αιτία από το Δημόσιο ή άλλο φορέα Κύριας Ασφάλισης και έχουν κατά περίπτωση τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του κύριου φορέα.

Ελάχιστος χρόνος ασφάλισης που απαιτείται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος στο ΤΕΑΔΥ είναι 15 χρόνια και όριο ηλικίας το 65^ο έτος για τους άνδρες και το 60ο για τις γυναίκες, αν είναι παλιοί ασφαλισμένοι, και το 65^ο έτος για άνδρες και γυναίκες αν είναι νέοι ασφαλισμένοι. Εξαιρούνται ειδικές κατηγορίες (οι παντελώς τυφλοί, οι τετραπληγικοί, οι πάσχοντες από μεσογειακή αναιμία ή νεφρική ανεπάρκεια, οι απολυμένοι λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας, καθώς και τα μέλη της οικογένειας θανόντος εν ενεργεία ασφαλισμένου).

Η σύνταξη που χορηγεί το ΤΕΑΔΥ με τη συμπλήρωση 35 χρόνων συντάξιμης υπηρεσίας ανέρχεται σε ποσοστό 20% των συντάξιμων αποδοχών του τελευταίου μήνα εξόδου από την υπηρεσία. Για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται από τα 35 χρόνια ασφάλισης, το ποσό της σύνταξης μειώνεται κατά 1/35.

Για κάθε έτος ασφάλισης πάνω από τα 35 χρόνια υπηρεσίας το βοήθημα αυξάνεται κατά 1/50 και όχι πέραν των 5/50, όπως και στην κύρια σύνταξη.

Για τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης λαμβάνεται υπόψη ο βασικός μισθός του Μ.Κ. με το οποίο συνταξιοδοτήθηκε ο υπάλληλος σε συνάρτηση με τα χρόνια ασφάλισης στο ΤΕΑΔΥ

Ο σημερινός τύπος του υπολογισμού είναι:

Βασικός μισθός . 20% . έτη ασφάλισης : 35

Χρόνος υπηρεσίας πέραν των 6 μηνών υπολογίζεται ολόκληρο έτος.

Ως χρόνος ασφάλισης για τον υπολογισμό του βοηθήματος θεωρείται ο χρόνος πραγματικής ασφάλισης για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές καθώς και κάθε αναγνωριζόμενος με εξαγορά χρόνος προϋπηρεσίας. Η εξαγορά γίνεται με ποσοστό 6%.

Βασικός Μισθός Χ 6% Χ μήνες που θα αναγνωρίσουμε.

Αν κάποιος έχει 30 χρόνια ασφάλισης στο Ταμείο και 6 μήνες, λογίζονται ως 31 χρόνια .Αν όμως έχει 30 χρόνια και 4 μήνες, δε μπορεί να εξαγοράσει μόνο 2 μήνες για να γίνουν 30 χρόνια και 6 μήνες και να υπολογιστούν ως 31 αλλά θα πρέπει να εξαγοράσει 8 μήνες για να συμπληρωθεί ακέραιο έτος.

Σε περίπτωση συνταξιοδότησης πριν την ολοσχερή εξαγορά του αναγνωρισθέντος χρόνου, το

υπόλοιπο της οφειλής καταβάλλεται εφάπαξ, διαφορετικά ο χρόνος αυτός δεν υπολογίζεται.

Η εξαγορά συμφέρει μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις κυρίως για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Γενικότερα δε συμφέρει. Εκπ/κός π.χ με Μ.Κ. 1 και χρόνια ασφάλισης στο ΤΕΑΔΥ 30, αν εξέλθει στη σύνταξη θα λάβει βοήθημα

$$1666 \times 20\% \times 30 : 35 = 285,60 \text{ €}$$

Αν θελήσει να εξαγοράσει 1 χρόνο από την προϋπηρεσία του ή από τη στρατιωτική του θητεία για να γίνουν τα χρόνια ασφάλισης στο ΤΕΑΔΥ 31 θα καταβάλει εισφορά

$$1666 \times 6\% \times 12 \text{ μήνες} = 1199,52 \text{ € και θα λάβει τότε επικουρική σύνταξη}$$

$1666 \times 20\% \times 31 : 35 = 295,12$ διαφορά δηλ. 9,52 € ακαθάριστα, που σημαίνει ότι θα κάνει απόσβεση του ποσού που κατέβαλε σε περισσότερα από 10 χρόνια για να πάρει αυτή τη διαφορά.

Όσοι ήταν αναπληρωτές μετά την 1-2-83 ή ήταν ασφαλισμένοι σε φορέα κύριας ασφάλισης, όπου κατέβαλλαν εισφορά για ΤΕΑΜ (Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών), μπορούν να μεταφέρουν χωρίς εξαγορά αυτόν το χρόνο σε ένα από τα δύο Ταμεία είτε στο ΤΕΑΔΥ είτε στο ΜΤΠΥ και να εξαγοράσουν, αν θέλουν, το άλλο Ταμείο.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και τα όρια ηλικίας είναι ίδια με αυτά του φορέα κύριας ασφάλισης (δημόσιο ή άλλος φορέας κύριας ασφάλισης).

Ειδικά για τους εκπαιδευτικούς (άνδρες) που διορίστηκαν μέχρι 31-12-82 και θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1-1-98 θα πρέπει το λιγότερο να έχουν 30 ασφαλιστικά χρόνια (28 έτη υπηρεσίας+2 στρατιωτικής θητείας με εξαγορά) και ηλικία 55 ετών. Αν δε συμπληρώνεται ο αριθμός των ασφαλιστικών ετών δίνεται το δικαίωμα της εξαγοράς.

Η καταβολή της σύνταξης αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης καταβολής της κύριας σύνταξης.

Το ΤΕΑΔΥ δε χορηγεί δώρο Χριστουγέννων, Πάσχα και επίδομα αδείας

Σε περίπτωση θανάτου του υπαλλήλου το δικαίωμα της επικουρικής σύνταξης έχουν τα μέλη της οικογένειάς του στο ίδιο ποσοστό που ισχύει για την κύρια σύνταξη. Ως μέλη οικογένειας θεωρούνται **α)** ο επιζών των συζύγων και **β)** Τα άγαμα παιδιά (άρθρο 18 παρ 2 του Ν.2676/99)

Σε περίπτωση που ο εκπ/κός εγκαταλείψει το επάγγελμα και δεν έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, μπορεί να του επιστραφούν οι κρατήσεις που του έγιναν ως ακολούθως:

- Αν έχει μέχρι 5 χρόνια υπηρεσίας θα πάρει το 50% των κρατήσεων
- Από 5-10 χρόνια υπηρεσίας το 75% των κρατήσεων
- Πάνω από 10 χρόνια το 100% των κρατήσεων

**Πληροφορίες: Τ.Ε.Α.Δ.Υ. Τμήμα συντάξεων 210 3236435 & 210 3234896
Εξαγορά προϋπηρεσίας 210 3230377**

Μ.Τ.Π.Υ**(Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων)**

Μέρισμα είναι μηνιαία χρηματική παροχή, η οποία χορηγείται στον υπάλληλο από το Μ.Τ.Π.Υ. μετά την αποχώρησή του από την υπηρεσία.

Το μέρισμα καταβάλλεται ανά τρίμηνο και συγκεκριμένα την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Ιανουαρίου, Απριλίου, Ιουλίου και Οκτωβρίου.

Για τον υπολογισμό του μερίσματος λαμβάνεται υπόψη ο συντάξιμος μισθός του Μ.Κ. με το οποίο συνταξιοδοτήθηκε ο υπάλληλος σε συνάρτηση με τα χρόνια ασφάλισης στο ΜΤΠΥ

Ο σημερινός τύπος του υπολογισμού είναι:

$$\text{Μηνιαίο μέρισμα} = \text{Συντάξιμος μισθός} \times 20\% \times \text{έτη υπηρ.} \times \text{συντελεστής προσαρμογής}$$

Στο συντάξιμο μισθό ανήκει ο βασικός μισθός και το επίδομα των 140,80 €, υπό τον απαραίτητο όρο ότι επί του μισθού αυτού διενεργήθηκε ασφαλιστική εισφορά 4% υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. καθόλη την τελευταία διετία πριν από την έξοδο του μετόχου από την υπηρεσία. Αν για διάστημα της τελευταίας διετίας η εισφορά αυτή καταβλήθηκε επί μισθού μικρότερου του μισθού βάσει του οποίου κανονίστηκε η κύρια σύνταξη ή για χρόνο μικρότερο της διετίας, ο μέτοχος υποχρεούται να καταβάλει τη διαφορά με παρακράτηση του σχετικού ποσού από το μέρισμά του.

Αν κατά τον κανονισμό του μερίσματος προκύψει οφειλή από αναγνώριση προϋπηρεσίας, μπορεί να εξοφληθεί με ένα από τους παρακάτω τρόπους:

1. Εφάπαξ μέσα σε τρεις (3) μήνες από την κοινοποίηση της απόφασης του μερίσματος με έκπτωση 10%.
2. Μέσα σε ένα χρόνο από την κοινοποίηση της απόφασης **άτοκα** και σε μηνιαίες δόσεις που κρατούνται από το μέρισμα.
3. Με παρακράτηση ολόκληρου του μερίσματος μέχρι τελικής εξόφλησης. Αν μετά την πάροδο ενός έτους υπάρχει χρεωστικό υπόλοιπο, καταλογίζονται τόκοι υπερημερίας.

Όσοι υπηρέτησαν ως αναπληρωτές πριν την 21-4-69, εάν προσκομίσουν βεβαίωση ότι έγιναν κρατήσεις τόσο για το Μ.Τ.Π.Υ. προσμετράται ο χρόνος αυτός άνευ οφειλής.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τέτοιες βεβαιώσεις, μπορεί να προσκομιστεί η πράξη διορισμού ως αναπληρωτή και το Μ.Τ.Π.Υ. αφού συνεκτιμήσει την όλη κατάσταση να αποφανθεί, αν έγιναν οι ανάλογες κρατήσεις.

Μετά την 21-4-69, όταν μετατράπηκε η σχέση εργασίας των αναπληρωτών από σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου σε σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου και μέχρι το 1976, άλλοι εκκαθαριστές έκαναν κρατήσεις και άλλοι όχι, μέχρι να συνειδητοποιηθεί ότι δε γίνονται κρατήσεις των αναπληρωτών για αυτά τα Ταμεία.

Το παράδοξο είναι ότι ενώ σε πολλούς απ' αυτούς έγιναν κρατήσεις για το Μ.Τ.Π.Υ., αυτοί καλούνται ν' αναγνωρίσουν αυτό το χρόνο πληρώνοντας εισφορά 2% αντί για 4%, εφόσον βέβαια προσκομίσουν βεβαίωση ότι έγιναν κρατήσεις. Η βεβαίωση πρέπει να αναφέρει ακριβώς το ποσό των κρατήσεων που έγιναν, διαφορετικά θα πρέπει να προσκομίζεται φωτοαντίγραφο έστω και μίας κατάστασης μισθοδοσίας που θα δείχνει το ποσό της μηνιαίας κράτησης.

Προϋποθέσεις χορήγησης μερίσματος

Ο μέτοχος θεμελιώνει δικαίωμα για μέρισμα αν:

- 1) Απομακρυνθεί από την υπηρεσία του και έχει 20 τουλάχιστον χρόνια ασφάλισης στο Μ.Τ.Π.Υ.
- 2) Απολυθεί από την υπηρεσία του λόγω ορίου ηλικίας ή 35ετίας και έχει 15 χρόνια ασφάλισης στο Μ.Τ.Π.Υ.

- 3) Δικαιωθεί σύνταξης από το Δημόσιο λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας που δεν οφείλεται στην Υπηρεσία και έχει 15 χρόνια ασφάλισης στο Μ.Τ.Π.Υ.
- 4) Δικαιωθεί σύνταξης από το Δημόσιο λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας που οφείλεται στην Υπηρεσία και συμπληρώνει με εξαγορά 15 χρόνια ασφάλισης στο Μ.Τ.Π.Υ., ανεξάρτητα από το χρόνο συμμετοχής που έχει ο ίδιος στο Ταμείο.
- 5) Κατ' εξαίρεση οι έγγαμες γυναίκες ή χήρες ή διαζευγμένες με ανήλικα παιδιά, αν δικαιωθούν σύνταξης από το Δημόσιο και έχουν 15 χρόνια ασφάλισης στο Ταμείο, μπορούν να εξαγοράσουν το υπόλοιπο διάστημα μέχρι την 20ετία

Έναρξη μερίσματος

Το δικαίωμα για μέρισμα αρχίζει από την επομένη της ημέρας διακοπής της μισθοδοσίας ή εφόσον καταβλήθηκαν τρίμηνες αποδοχές από την επομένη της λήξης αυτών.

Κανονισμός μερίσματος-θάνατος στην υπηρεσία

Τα μέλη της οικογένειας υπαλλήλου που πέθανε στην Υπηρεσία θεμελιώνουν δικαίωμα για μέρισμα αν:

- Ο υπάλληλος έχει κατά την ημέρα του θανάτου του 15 χρόνια ασφάλισης στο Ταμείο
- Ο υπάλληλος έχει κατά την ημέρα του θανάτου του 10 χρόνια ασφάλισης στο Ταμείο και τα μέλη της οικογένειάς του που δικαιούνται να πάρουν το μέρισμα, εξαγοράσουν τον υπόλοιπο χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση της 15ετίας.
- Ο θάνατος οφείλεται στην υπηρεσία και εξαγοράσουν χρόνο μέχρι την 15ετία, ανεξάρτητα από το χρόνο συμμετοχής που έχει ο θανών στο Ταμείο.

Εάν δε συμπληρώνεται το ελάχιστο όριο συμμετοχής για τη θεμελίωση δικαιώματος μερίσματος, τότε τα μέλη της οικογένειας δικαιούνται εφάπαξ βοήθημα το οποίο προσδιορίζεται ως εξής:

Για συμμετοχή μέχρι 3 έτη υπηρεσίας 1467,35 Ευρώ

Για συμμετοχή από 3-6 έτη υπηρεσίας 2201,03 Ευρώ

Για συμμετοχή από 6 έτη και άνω 2934,70 Ευρώ

Η αξίωση αυτή παραγράφεται ύστερα από 2 χρόνια από το τέλος του έτους που απεβίωσε ο μέτοχος.

Σε περίπτωση θανάτου του μερισματούχου το μέρισμα μεταβιβάζεται:

- Στη χήρα ή στο χήρο σύζυγο
- Τ' άγαμα κορίτσια, ανεξάρτητα αν εργάζονται και πού
- Στ' ανήλικα αγόρια, ή στα ενήλικα εφόσον είναι φοιτητές μέχρι τη συμπλήρωση του 25^{ου} έτους της ηλικίας τους
- Στους γονείς ή τα ορφανά από πατέρα αδέρφια του άγαμου μερισματούχου. Οι μεν αδελφές δικαιούνται εφόσον είναι άγαμες, οι δε αδελφοί άγαμοι, ανήλικοι, ή ενήλικοι φοιτητές.

Ποσό μερίσματος της ορφανικής οικογένειας

- Η χήρα ή ο χήρος σύζυγος ή ένα ορφανό παιδί παίρνει το 1/2 του μερίσματος του θανόντος.
- Η χήρα ή ο χήρος σύζυγος με ένα παιδί δικαιούνται και οι δύο μαζί τα 5/8 του μερίσματος του θανόντος.
- Η χήρα ή ο χήρος σύζυγος με δυο παιδιά και άνω δικαιούνται τα 3/4 του μερίσματος του θανόντος.

- Οι γονείς ή οσαδήποτε αδέρφια άγαμου μετόχου δικαιούνται το 1/2 του μερίσματος του θανόντος.
- Δύο ή περισσότερα ορφανά παιδιά δικαιούνται τα 3/4 του μερίσματος του θανόντος
- Το μέρισμα ανήκει κατά ίσα μερίδια σε καθένα από τα μέλη της ορφανικής οικογένειας.

Διακοπή μερίσματος

Το μέρισμα που μεταβιβάστηκε διακόπτεται:

- Αν η χήρα ή ο χήρος ή η άγαμη κόρη ή αδελφή παντρευτεί.
- Αν το ανήλικο αγόρι ενηλικιωθεί ή ως φοιτητής περατώσει τις σπουδές του ή συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας του.

Σημειώνεται ότι το Μ.Τ.Π.Υ. χορηγεί ετησίως 14 μερίσματα και όχι 12 όπως το Τ.Ε.Α.Δ.Υ.

Το Μ.Τ.Π.Υ. αναγνωρίζει και δέχεται την εξαγορά κάθε πολιτικής ή στρατιωτικής προϋπηρεσίας, που αναγνωρίζεται ως συντάξιμη, με ποσοστό εξαγοράς για κάθε μήνα 4% επί του βασικού μισθού, που λαμβάνει ο μέτοχος κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης.

Βασικός Μισθός + 140,80 x 4% x μήνες που θα αναγνωρίσουμε

Κι εδώ όπως και στο ΤΕΑΔΥ αν και η εξαγορά γίνεται με 4%, η ωφέλεια είναι ελάχιστη, γιατί η απόσβεση του ποσού της εξαγοράς γίνεται μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, ιδιαίτερα αν ο χρόνος προς εξαγορά είναι μεγάλος. Συμφέρει μόνο όταν ο υπάλληλος δε συμπληρώνει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για να πάρει μέρισμα ή όταν πρόκειται για εξαγορά μικρού χρονικού διαστήματος προϋπηρεσίας.

Θυμίζουμε ότι χρόνος υπηρεσίας πέραν των 6 μηνών λαμβάνεται ως έτος. Όταν βγαίνει κάποιος μετά την παραίτησή του από την υπηρεσία σε τρίμηνες αποδοχές, επειδή κατά το τρίμηνο αυτό διάστημα γίνονται κρατήσεις για το Μ.Τ.Π.Υ., το χρόνο αυτό μπορεί να τον χρησιμοποιήσει για τη συμπλήρωση του υπερεξαμήνου, ώστε να υπολογιστεί ολόκληρο έτος.

*Πληροφορίες: Μ.Τ.Π.Υ. Λυκούργου 12 Τ.Κ 10551 Αθήνα
Τηλ. 210 3251210-212 & 210 3251510-511*

Τ.Π.Δ.Υ

(Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων)

Σκοπός του Ταμείου Πρόνοιας είναι η χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος στον αποχωρούντα ασφαλισμένο ή σε περίπτωση θανάτου αυτού, στα μέλη της οικογενείας του.

Με το Νόμο 3513 του 2006 το εφάπαξ των Δημοσίων υπαλλήλων υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές της τελευταίας 5ετίας. Πριν την 5-12-2006 για τον υπολογισμό της 5ετίας δεν υπολογίζονταν το έτος εξόδου από την υπηρεσία. Από 5-12-2006 που δημοσιεύτηκε ο Ν.3513 για τον υπολογισμό της 5ετίας λαμβάνεται υπ' όψιν και η τελευταία ημέρα παραμονής στην υπηρεσία.

Ο τύπος του υπολογισμού με βάση τον Μ.Ο των αποδοχών της τελευταίας 5ετίας είναι:

$$(α-73)*12=β \text{ και}$$

[β+2025+(β+2025)*216,63%]:420 όπου α ο Μ.Ο των μηνιαίων αποδοχών (βασικός μισθός, χρον/μα, επιδόματα εορτών και αδείας) που έλαβε ο ασφαλισμένος κατά τα 5 τελευταία, από την αποχώρηση εκ της υπηρεσίας τους έτη, επί των οποίων παρακρατήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές υπέρ ΤΠΔΥ. Το δικαιούμενο εφάπαξ βοήθημα προκύπτει από τον πολ/μό του ποσού που προκύπτει από τον ανωτέρω τύπο επί τους μήνες ασφάλισης του καθενός.

Επειδή για τον υπολογισμό του Εφάπαξ λαμβάνονται υπόψη οι μηνιαίες αποδοχές της τελευταίας 5ετίας που προηγείται της αποχώρησής του από την υπηρεσία, γι' αυτό και κάθε χρόνο το εφάπαξ αυξάνεται κατά 3000-4500€ περίπου, ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας, για κάθε έτος που παραμένει επιπλέον στην υπηρεσία του και αυτή η αύξηση θα συνεχιστεί μέχρι και το 2010, αφού από το 2004 είχαμε νέο μισθολόγιο.

Οι μήνες που παραμένει ο υπάλληλος στην υπηρεσία πέραν της 35ετίας υπολογίζονται κανονικά.

Προϋποθέσεις χορήγησης του εφάπαξ βοηθήματος

Δικαίωμα εφάπαξ βοηθήματος από το Τ.Π.Δ.Υ. έχουν οι ασφαλισμένοι που δικαιώθηκαν σύνταξης από το Δημόσιο, εφόσον είχαν χρόνο ασφάλισης στο Ταμείο τουλάχιστον 150 μηνών.

Εάν ο υπάλληλος απολυθεί από το Δημόσιο λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας, απαιτείται χρόνος ασφάλισης 100 μηνών.

Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου δικαίωμα εφάπαξ βοηθήματος έχουν τα πρόσωπα της οικογένειας του θανόντος, εφόσον συντρέχουν οι χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου που ισχύουν στο φορέα κυριας ασφάλισης στον οποίο ήταν ασφαλισμένος ο θανών.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν πρόσωπα δικαιούμενα σύνταξης από το Δημόσιο, το εφάπαξ βοήθημα μπορούν να λάβουν ο, η σύζυγος και τα τέκνα του θανόντος ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου.

Δικαίωμα επιστροφής εισφορών εντόκως έχουν οι μη δικαιούμενοι εφάπαξ βοηθήματος λόγω έλλειψης των ανωτέρω προϋποθέσεων, εφόσον έχουν συμπληρώσει χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 3 ετών.

Εάν ο υπάλληλος θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα στο Δημόσιο και θελήσει για προσωπικούς λόγους να εξέλθει της υπηρεσίας χωρίς να έχει το όριο ηλικίας, τη μεν κύρια σύνταξη θα την πάρει όταν συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται, το εφάπαξ βοήθημα όμως θα το πάρει αμέσως, όταν εξέλθει της υπηρεσίας και βγει η κανονιστική πράξη από το Γ.Λ.Κ.

Δικαίωμα αναγνώρισης προϋπηρεσίας με εξαγορά έχουν οι ασφαλισμένοι του Ταμείου εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ετών από την ημερομηνία υπαγωγής τους στην ασφάλιση του Τ.Π.Δ.Υ.

Προσμετράται με εξαγορά ως χρόνος ασφάλισης κάθε προϋπηρεσία που έχει παρασχεθεί στο δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ. και έχει ληφθεί υπόψη για τη βαθμολογική και μισθολογική του ένταξη. Δεν προσμετράται η στρατιωτική θητεία και ο χρόνος απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα. Η εξαγορά γίνεται με ποσοστό 8% επί του βασικού μισθού που έχει ο υπάλληλος κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

Βασικός Μισθός x 8% x μήνες που θα αναγνωρίσουμε.

Για κάθε αναγνωριζόμενο χρόνο υπολογίζονται 14 μήνες ασφάλισης και το ποσό της οφειλής εξοφλείται σε 12 άτοκες, ισόποσες δόσεις, εξαμηνιαίες κατ' ανώτατο όριο ή εφάπαξ χωρίς έκπτωση μέσα σε 1 έτος από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

Όσοι είχαν κάνει αίτηση για αναγνώριση και εξαγορά χρόνου υπηρεσίας τα έτη 2000 και 2001 στο Τ.Π.Δ.Υ., τους συμφέρει σε κάθε περίπτωση η εξαγορά..

Υπάλληλος π.χ που είχε κάνει αίτηση για εξαγορά το 2000 με 25 χρόνια υπηρεσίας και Μ.Κ.5 θα πληρώσει συνολικά για αναγνώριση 1 έτους 976,22 € . Αν εξέλθει φέτος στη σύνταξη με 33 χρόνια ασφάλισης στο Τ.Π.Δ.Υ. θα λάβει εφάπαξ 53.918 € περίπου ενώ αν δεν είχε κάνει εξαγορά θα έβγαινε με 32 χρόνια και θα έπαιρνε 51.777 €

$$\text{Διαφορά } 53.918 - 51.777 = 2.141$$

$$2.141 - 976 = 1.165 \text{ € Άρα θα έχει κέρδος } 1.165 \text{ €}$$

Επειδή πολλές από τις αιτήσεις εκπαιδευτικών που είχαν γίνει τα έτη 2000 και 2001 και αναφέρονται στην εξαγορά της υπηρεσίας των ως αναπληρωτές κατά τα έτη 1969 έως 1976 ή και μετά, τώρα εξετάζονται, λόγω της ασάφειας ως προς το καθεστώς της ασφάλισης στο Ταμείο εκείνη την εποχή, το Δ.Σ. του Ταμείου έλαβε την απόφαση να κάνει δεκτές τις αιτήσεις ως 31-12-1976 για τις περιπτώσεις εκείνες που αποδεδειγμένα έχουν καταβληθεί τακτικές κρατήσεις με προσκόμιση συγκεκριμένων στοιχείων που να αποδεικνύουν την καταβολή (όπως θεωρημένα αντίγραφα μισθοδοτικών καταστάσεων, φορολογικά στοιχεία, μητρώα κ.ά).

Από 1-1-1977 και μετά να μη γίνονται δεκτές τέτοιες περιπτώσεις, ανεξάρτητα αν προσκομίζονται στοιχεία, διότι παρανόμως έγιναν, οι δε κρατήσεις που ενδεχομένως έγιναν ίσως μπορούν να επιστραφούν ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.

**Πληροφορίες: Τ.Π.Δ.Υ. Εφάπαξ Τηλ. 210 3213768
Αναγνωρίσεις προϋπηρ. 210 3213756**

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΑΛΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	Α. Διορισθέντες ως 31-12-82 που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι και 31-12-97					Β. Διορισθέντες ως 31-12-82 που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 1-1-98				
	Χρόνος για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος (1)	Έτος θεμελίωσης	Ηλικία έναρξης καταβολής της σύνταξης	Συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας (Χ.Ο.Η.) (2)	Χρόνος για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος (4)	Έτος θεμελίωσης	Ηλικία έναρξης καταβολής της σύνταξης	Συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας (Χ.Ο.Η.) (2)	Όριο ηλικίας πρώτης συνταξιοδότησης (5)	
Λύσεις	25	Ως 31-12-97	55	32	25	1998	60,5	32,5	60	
	ή 15		65		25	1999	61	33	60	
					25	2000	61,5	33,5	60	
					25	2001	62	34	60	
					25	2002	62,5	34,5	60	
					25	2003	63	35	60	
					25	2004	63,5	35	60	
					25	2005	64	35	60	
					25	2006	64,5	35	60	
					25	2007	65	35	60	
				ή 15		65				
Εκπ/κοί (επιπλέον)	30 έτη υπηρεσίας (3)		55		30 έτη υπηρεσίας (3)		55			

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 1

- (1) Στην 25ετία υπολογίζεται και ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας χωρίς εξαγορά. Δεν υπολογίζεται ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης.
- (2) Τα απαιτούμενα συντάξιμα έτη για τη συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας (Χ.Ο.Η.) καθορίζονται με βάση το χρόνο συμπλήρωσης της 25ετίας. Έτσι αν ένας συμπλήρωσε 25 έτη πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας μέχρι 31-12-97, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με 32 συνολικά συντάξιμα έτη στα οποία συμπεριλαμβάνεται και ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης(25+7). Αν η 25ετία συμπληρώθηκε το 1998 απαιτούνται 32,5 συνολικά συντάξιμα έτη Χ.Ο.Η. (25+7,5) κ.ο.κ. Αν η 25ετία συμπληρώνεται από 1-1-2003 και μετά απαιτούνται 35 συνολικά συντάξιμα έτη Χ.Ο.Η.
- (3) Τα 25 έτη να είναι πραγματική δημόσια υπηρεσία.
- (4) Στην 25ετία υπολογίζεται και ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας με εξαγορά. Δεν υπολογίζεται ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης.
- (5) Η σύνταξη στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται μειωμένη κατά 1/267 για κάθε μήνα που υπολείπεται του αντίστοιχου ορίου ηλικίας για την καταβολή της σύνταξης.
- Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι κάποιος που θα πάρει πρόωρη σύνταξη 5 έτη νωρίτερα από το προβλεπόμενο για πλήρη σύνταξη όριο ηλικίας, όπου αυτό ισχύει, θα έχει μία μείωση στο ποσό της αντίστοιχης πλήρους σύνταξης κατά 22,5%, δηλ. θα λάβει το 77,5% της πλήρους σύνταξης. Αν συνταξιοδοτηθεί 4 έτη νωρίτερα θα λάβει το 82% της πλήρους σύνταξης κ.ο.κ μέχρι να φθάσει το όριο ηλικίας που απαιτείται για πλήρη σύνταξη.**

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΠΑΛΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΕΣ (Διορισθείσες έως 31/12/1982)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	Α. Διορισθείσες ως 31-12-82 που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι και 31-12-97					Β. Διορισθείσες ως 31-12-82 που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 1-1-98				
	Χρόνος για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος (1)	Έτος θεμελίωσης	Ηλικία έναρξης καταβολής της σύνταξης	Συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας (Χ.Ο.Η.) (2)	Όριο ηλικίας πρώτης συνταξιοδότησης (5)	Χρόνος για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος (4)	Έτος θεμελίωσης	Ηλικία έναρξης καταβολής της σύνταξης	Συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας (Χ.Ο.Η.) (2)	Όριο ηλικίας πρώτης συνταξιοδότησης (5)
Γυναίκες ανύπαντρες και χήρες ή διαζευγμένες χωρίς παιδιά ή με έγγαμα παιδιά	25	1997	53	32		25	1998	58,5	32,5	55
	ή 15		60			25	1999	59	33	55
						25	2000	59,5	33,5	55
						25	2001	60	34	55
						25	2002	60	34,5	55
						25	2003	60	35	55
Γυναίκες παντρεμένες χωρίς παιδιά ή με ενήλικα ή με άγαμα παιδιά και διαζευγμένες ή χήρες ή άγαμες μητέρες με άγαμα παιδιά	15	1992	53	22		17,5	1998	58,5	24,5	55
	15,5	1993	53	22,5		17,5	1999	59	24,5	55
	16	1994	53	23		17,5	2000	59,5	24,5	55
	16,5	1995	53	23,5		17,5	2001	60	24,5	55
	17	1996	53	24		ή 15		60		
	17,5	1997	53	24,5						
Γυναίκες με ανήλικα παιδιά ή ανάπηρα (50% και άνω) ή με ανάπηρο σύζυγο (67% και άνω) (1)	ή 15		60							
	15	1992	42	22		17,5	1998	50	24,5	
	15,5	1993	42,5	22,5		17,5	1999	50	24,5	
	16	1994	43	23		κ.ο.κ.				
	16,5	1995	43,5	23,5		ή 15		60		
	17	1996	44	24						
Μητέρες με 3 τουλάχιστον παιδιά (5)	17,5	1997	44,5	24,5						
	ή 15		60							
Εκπ/κοί (Επιπλέον)	20		Α.Ο.Η. (Ανεξαρτήτως Ορίου Ηλικίας)			20		Α.Ο.Η. (Ανεξαρτήτως Ορίου Ηλικίας)		
	30 (4)		55			30 (4)			55	

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 2

- (1) Η ανηλικότητα του παιδιού πρέπει να συντρέχει κατά το χρόνο συμπλήρωσης της 15 ετούς ασφάλισης και δεν επηρεάζει τα αποκτηθέντα συνταξιοδοτικά δικαιώματα η ενηλικίωση των παιδιών μετά τη συμπλήρωση της 15ετίας.
- (2) Τα απαιτούμενα συντάξιμα έτη για τη συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας (Χ.Ο.Η.) καθορίζονται με βάση το χρόνο συμπλήρωσης της 25ετίας ή της 15ετίας ανάλογα με την κατηγορία της ασφαλισμένης. Έτσι π.χ για τις γυναίκες με ανήλικα παιδιά αν η 15ετία συμπληρώθηκε μέχρι 31-12-92 για να συνταξιοδοτηθεί απαιτούνται 22 συνολικά συντάξιμα έτη στα οποία συμπεριλαμβάνονται και ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης (15+7). Αν η 15ετία συμπληρώθηκε το 1993 απαιτούνται 22,5 συνολικά συντάξιμα έτη (15+7,5). Από το 1997 και μετά απαιτούνται 24,5 συνολικά συντάξιμα έτη χωρίς όριο ηλικίας.
- (3) Η σύνταξη στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται μειωμένη κατά 1/267 για κάθε μήνα που υπολείπεται του αντίστοιχου ορίου ηλικίας για την καταβολή της σύνταξης.
- Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι κάποιος που θα πάρει πρόωρη σύνταξη 5 έτη νωρίτερα από το προβλεπόμενο για πλήρη σύνταξη όριο ηλικίας, όπου αυτό ισχύει, θα έχει μία μείωση στο ποσό της αντίστοιχης πλήρους σύνταξης κατά 22,5%, δηλ. θα λάβει το 77,5% της πλήρους σύνταξης. Αν συνταξιοδοτηθεί 4 έτη νωρίτερα θα λάβει το 82% της πλήρους σύνταξης κ.ο.κ μέχρι να φθάσει το όριο ηλικίας που απαιτείται για πλήρη σύνταξη.**
- (4) Από τα 30 έτη τα 25 πρέπει να είναι πραγματική δημόσια υπηρεσία.
- (5) Ως προς τις γυναίκες δεν ενδιαφέρει η ηλικία των παιδιών (ανήλικα ή ενήλικα) ούτε η οικογενειακή τους κατάσταση (έγγαμα ή άγαμα) ούτε αν ασκούν κάποιο επάγγελμα. Αρκεί όταν ασκείται το δικαίωμα με τη συμπλήρωση της 20ετίας να είναι στη ζωή τα παιδιά.
- Για λόγους ίσης μεταχείρισης παρέχεται το δικαίωμα αυτό και στον πατέρα με 20ετή υπηρεσία αν είναι χήρος ή διαζευγμένος με 3 τουλάχιστον παιδιά. Στην περίπτωση του διαζευγμένου απαιτείται επιπλέον τα παιδιά να είναι ανήλικα ή ανήλικα για εργασία και να έχει την επιμέλεια αυτών με δικαστική απόφαση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΠΑΛΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ
(Διορισθέντες από 1/1/1983 έως 31/12/1992)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	Χρόνος για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος (2)	Έτος θεμελίωσης	Ηλικία έναρξης καταβολής της σύνταξης	Όριο ηλικίας πρόωρης συνταξιοδότησης (3)
Άνδρες	25	1998	60,5	60
	25	1999	61	60
	25	2000	61,5	60
	25	2001	62	60
	25	2002	62,5	60
	25	2003	63	60
	25	2004	63,5	60
	25	2005	64	60
	25	2006	64,5	60
	25	2007	65	60
	ή 15		65	
	25	1998	58,5	55
	25	1999	59	55
	25	2000	59,5	55
	25	2001	60	55
ή 15		60		
Γυναίκες παντρεμένες και χήρες ή διαζευγμένες χωρίς παιδιά ή με έγγαμα παιδιά	25	1998	58,5	55
	25	1999	59	55
	25	2000	59,5	55
	25	2001	60	55
ή 15				
Γυναίκες παντρεμένες χωρίς παιδιά ή με ενήλικα ή με άγαμα παιδιά και διαζευγμένες ή χήρες ή άγαμες μητέρες με άγαμα παιδιά	25	1998	58,5	55
	25	1999	59	55
	25	2000	59,5	55
	25	2001	60	55
ή 15				
Γυναίκες με ανήλικα παιδιά ή με ανήλικα παιδιά (50% και άνω) ή με ανήλικο σύζυγο (67% και άνω) (1)	25		50	
	ή 15		60	
Μητέρες με 3 τουλάχιστον παιδιά (4)	20		A.O.H.	
Άνδρες και γυναίκες	35		58	
	ή 37		A.O.H.	
Άνδρες και γυναίκες με σωματική ή διανοητική αναπηρία	4,5		A.O.H.	
	30		60	
Εκπ/κοί (επιπλέον) (5)				

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 3

- (1) Η ανηλικότητα του παιδιού πρέπει να συντρέχει κατά το χρόνο συμπλήρωσης της 25 ετούς ασφάλισης και δεν επηρεάζει τα αποκτηθέντα συνταξιοδοτικά δικαιώματα η ενηλικίωση των παιδιών μετά τη συμπλήρωση της 25 ετίας.
- (2) Συμπυλογίζεται και ο χρόνος ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα, αρκεί στο δημόσιο να έχουν συμπληρωθεί 5 τουλάχιστον έτη.
- (3) Η σύνταξη στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται μειωμένη κατά 1/267 για κάθε μήνα που υπολείπεται του αντίστοιχου ορίου ηλικίας για την καταβολή της σύνταξης.-
Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι κάποιος που θα πάρει πρόωρη σύνταξη 5 έτη νωρίτερα από το προβλεπόμενο για πλήρη σύνταξη όριο ηλικίας, όπου αυτό ισχύει,θα έχει μία μείωση στο ποσό της αντίστοιχης πλήρους σύνταξης κατά 22,5%, δηλ. θα λάβει το 77,5% της πλήρους σύνταξης.
Αν συνταξιοδοτηθεί 4 έτη νωρίτερα θα λάβει το 82% της πλήρους σύνταξης κ.ο.κ μέχρι να φθάσει το όριο ηλικίας που απαιτείται για πλήρη σύνταξη.
- (4) Ως προς τις γυναίκες δεν ενδιαφέρει η ηλικία των παιδιών (ανήλικα ή ενήλικα) ούτε η οικογενειακή τους κατάσταση (έγγαμα ή άγαμα) ούτε αν ασκούν κάποιο επάγγελμα. Αρκεί όταν ασκείται το δικαίωμα με τη συμπλήρωση της 20ετίας να είναι στη ζωή τα παιδιά.
 Για λόγους ίσης μεταχείρισης παρέχεται το δικαίωμα αυτό και στον πατέρα με 20ετή υπηρεσία αν είναι χήρος ή διαζευγμένος με 3 τουλάχιστον παιδιά. Στην περίπτωση του διαζευγμένου απαιτείται επιπλέον τα παιδιά να είναι ανήλικα ή ανήλικα για εργασία και να έχει την επιμέλεια αυτών με δικαστική απόφαση.
- (5) Για τις γυναίκες εκπαιδευτικούς της κατηγορίας αυτής δεν είναι η πιο ευνοϊκή ρύθμιση αυτή, αφού στην ίδια ηλικία μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με βάση το Ν..3029/92 και με 15 συντάξιμα έτη.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ: Όσοι από τους εκπ/κούς της κατηγορίας αυτής εργάστηκαν στο Δημόσιο πριν την 1-1-1983 είτε ως αναπληρωτές είτε σε άλλη Υπηρεσία του Δημοσίου, συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις των διορισθέντων μέχρι 31-12-1982

Π.χ. εκπ/κός που διορίστηκε το 1983 αλλά εργάστηκε ως αναπληρωτής το 1982, ως έτος πρόσληψης θεωρείται το 1982 και ακολουθεί τις συνταξιοδοτικές διατάξεις των διορισθέντων μέχρι 31-12-82.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ
(Ασφαλισμένοι από 1/1/1993 και εφεξής)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	Χρόνος για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος (2)	Ηλικία έναρξης καταβολής της σύνταξης	Όριο ηλικίας πρόωρης συνταξιοδότησης (3)
ΑΝΔΡΕΣ	15	65	60
Γυναίκες ανύπαντρες και χήρες ή διαζευγμένες χωρίς παιδιά ή με έγγαμα παιδιά	15	65	60
Γυναίκες παντρεμένες χωρίς παιδιά ή με ενήλικα ή με άγαμα παιδιά και διαζευγμένες ή χήρες ή άγαμες μπτέρες με άγαμα παιδιά	15	65	60
Γυναίκες με ανήλικα παιδιά ή με ανάπηρα παιδιά (50% και άνω) ή με ανάπηρο σύζυγο (67% και άνω)	20	55	50
(1)	ή 15	65	
Μπτέρες με: 3 παιδιά	20	56	
4 παιδιά	20	53	
5 παιδιά και άνω	20	50	
	ή 15	65	
Άνδρες και γυναίκες	37	Α.Ο.Η. (Ανεξαρτήτως Ορίου Ηλικίας)	
Άνδρες και γυναίκες	35		55
Άνδρες και γυναίκες με σωματική ή διανοητική ανικανότητα που δεν σφειλεται στην υπηρεσία	4,5	Α.Ο.Η.	
Άνδρες και γυναίκες με σωματική ή διανοητική ανικανότητα που οφείλεται στην υπηρεσία	Οποτέδποτε	Α.Ο.Η.	
Παντελώς τυφλοί, παραπληγικοί, τετραπληγικοί και πάσχοντες από Μεσογειακή αναιμία ή νεφρική ανεπάρκεια	15	Α.Ο.Η.	
Εκπ/κοί (επιπλέον)	30	60	

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 4

(1) Η ανηλικότητα του παιδιού πρέπει να συντρέχει κατά το χρόνο συμπλήρωσης της 20 ετούς ασφάλισης και δεν επηρεάζει τα αποκτηθέντα συνταξιοδοτικά δικαιώματα η ενηλικίωση των παιδιών μετά την συμπλήρωση της 20ετίας.

(2) Συμπολογίζεται και ο χρόνος ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα.

(3) Η σύνταξη στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται μειωμένη κατά 1/267 για κάθε μήνα που υπολείπεται του αντίστοιχου ορίου ηλικίας για την καταβολή της σύνταξης. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι κάποιος που θα πάρει πρόωρη σύνταξη 5 έτη νωρίτερα από το προβλεπόμενο για πλήρη σύνταξη όριο ηλικίας, όπου αυτό ισχύει, θα έχει μία μείωση στο ποσό της αντίστοιχης πλήρους σύνταξης κατά 22,5%, δηλ. θα λάβει το 77,5% της πλήρους σύνταξης.

Αν συνταξιοδοτηθεί 4 έτη νωρίτερα θα λάβει το 82% της πλήρους σύνταξης κ.ο.κ μέχρι να φθάσει το όριο ηλικίας που απαιτείται για πλήρη σύνταξη.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ: Όσοι από τους εκπ/κούς της κατηγορίας αυτής εργάστηκαν στο Δημόσιο πριν την 1-1-1993 είτε ως αναπληρωτές είτε σε άλλη Υπηρεσία Δημοσίου ή έχουν ασφάλιση έστω και 1 ημέρα σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης πριν την 1-1-93 συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις των διορισθέντων μέχρι 31-12-1992

Π.χ. εκπ/κός που διορίστηκε το 1993 αλλά εργάστηκε ως αναπληρωτής το 1992, ως έτος πρόσληψης θεωρείται το 1992 και ακολουθεί τις συνταξιοδοτικές διατάξεις των διορισθέντων μέχρι 31-12-1992

Αλλαγές που θα επηρεάσουν τους ασφαλισμένους του δημοσίου με το νέο ασφαλιστικό

Ο ασφαλιστικός νόμος 3655/2008 (ΦΕΚ,58Α') που ψηφίστηκε πρόσφατα, αφορά βεβαίως τους φορείς, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Για το δημόσιο τομέα θα ακολουθήσει άλλο ασφαλιστικό νομοσχέδιο.

Οι αλλαγές που αφορούν την αύξηση των ορίων ηλικίας θα είναι ίδιες, διότι από 1-1-83 έχουμε την εφαρμογή της διαδοχικής ασφάλισης και επιζητείται η εναρμόνιση των ορίων ηλικίας των ασφαλισμένων του δημοσίου με τα όρια ηλικίας των ασφαλισμένων των άλλων ασφαλιστικών φορέων. Οι κυριότερες αλλαγές που έγιναν στο νόμο αυτό και θα επηρεάσουν και το δημόσιο τομέα, όταν ψηφιστεί αντίστοιχος νόμος, έχουν ως εξής:

1. Διορισθέντες μέχρι 31-12-82.

Δε φαίνονται να επηρεάζονται από την αύξηση των ορίων ηλικίας.

2. Διορισθέντες από 1-1-83 μέχρι 31-12-82.

Οι κυριότερες αλλαγές που θα επηρεάσουν αυτή την κατηγορία θα είναι οι εξής:

α) Οι μητέρες με 3 παιδιά που μπορούν να συνταξιοδοτηθούν σήμερα με 20 χρόνια υπηρεσίας χωρίς όριο ηλικίας, από 1-1-20013 θα χρειάζονται 20 χρόνια υπηρεσίας και το 50 έτος ηλικίας.

β) Οι μητέρες με ανήλικα παιδιά που μπορούν να συνταξιοδοτηθούν σήμερα με 25 χρόνια υπηρεσίας και το 50ό έτος της ηλικίας, από 1-1-2013 το 50ό έτος αυξάνεται κατά 1 έτος και ολοκληρώνεται το 2017 ,οπότε απαιτούνται 25 έτη υπηρεσίας και ηλικία 55 ετών.

Εδώ η αύξηση δεν είναι μόνο τα 5 χρόνια αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις πολύ περισσότερο, αφού προβλέπεται η ανηλικότητα του παιδιού και ο συντάξιμος χρόνος να συντρέχουν αθροιστικά κατά τη συμπλήρωση του 50ου έτους ή σε ένα από τα επόμενα έτη και μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της μητέρας.

γ) Άνδρες και γυναίκες της κατηγορίας αυτής που μπορούν να συνταξιοδοτηθούν σήμερα με 35 χρόνια υπηρεσίας και ηλικία 58 ετών, από 1-1-2013 το 58ο έτος αυξάνεται σταδιακά κάθε χρόνο κατά 1 εξάμηνο και ολοκληρώνεται το 2016, οπότε απαιτούνται 35 έτη υπηρεσίας και ηλικία 60 ετών.

Επομένως όλες οι αλλαγές θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από 1-1-2013

3. Νέοι ασφαλισμένοι (από 1-1-93 και μετά)

Οι κυριότερες αλλαγές που θα επηρεάσουν αυτή την κατηγορία θα είναι οι εξής:

Οι μητέρες με 3 παιδιά που μπορούν να συνταξιοδοτηθούν σήμερα με 20 χρόνια υπηρεσίας και ηλικία 56 ετών, από 1-1-2013 θα απαιτείται το 59ο έτος,

με 4 παιδιά, 20 χρόνια υπηρεσίας και ηλικία 53 ετών , από 1-1-2013 θα απαιτείται το 57ο έτος και

με 5 παιδιά και άνω 20 χρόνια υπηρεσίας και ηλικία 50 ετών, από 1-1-2013 θα απαιτείται το 55ο έτος της ηλικίας.

Οι μητέρες με ανήλικα παιδιά αυτής της κατηγορίας που μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν πρόωρα στο 50 έτος με μείωση στη σύνταξή τους 4,5% για κάθε μήνα που υπολείπονταν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας, το δικαίωμα αυτό καταργείται σταδιακά από 1-1-2010 αυξάνοντας κάθε χρόνο κατά 1 έτος το όριο ηλικίας από το 50ό στο 55ο έτος ,που ολοκληρώνεται το 2014 ενώ το ποσοστό μείωσης αυξάνεται από 4,5% σε 6%.

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ (από 1-10-2008)
(Για έγγαμο χωρίς παιδιά ή με ενήλικα παιδιά)

$$B.M + (140.80 \cdot 2/4) \times 80\% \times \text{έτη υπ.} : 35 + B.M + (140.80 \cdot 2/4) \cdot 79\% \cdot 1/35$$

ΕΤΗ ΥΠΗΡ	Μ.Κ	ΣΥΝΤΑΞ. ΜΙΣΘΟΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΕΞΟΜΑΛ.	ΟΙΚΟΓ. ΠΑΡΟΧΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ
20	8	664,91	17	35	716,91	699
21	7	717,36	17	35	769,36	750
22	7	751,55	16	35	802,55	782
23	6	806,74	40	35	881,74	859
24	6	841,84	40	35	916,84	893
25	5	900,35	38	35	973,35	927
26	5	936,38	38	35	1.009,38	953
27	4	997,09	38	35	1.070,09	996
28	4	1034,03	35	35	1.104,03	1020
29	3	1096,82	35	35	1.166,82	1065
30	3	1134,66	35	35	1.204,66	1092
31	2	1201,54	35	35	1.271,54	1140
32	2	1240,31	35	35	1.310,31	1168
33	1	1309,25	35	35	1.379,25	1217
34	1	1348,93	35	35	1.418,93	1246
35	1	1388,62	35	35	1.458,62	1274
36	1	1416,40	35	35	1.486,40	1294
37	1	1444,17	35	35	1.514,17	1314
38	1	1471,94	35	35	1.541,94	1334
39	1	1499,71	35	35	1.569,71	1353
40	1	1527,49	33	35	1.595,49	1372

Κρατήσεις που έγιναν στην κύρια σύνταξη:

- Υγειονομική περίθαλψη 2,55%
- Φόρος εισοδήματος με βάση την ισχύουσα φορολογική κλίμακα.

Τ.Ε.Α.Δ.Υ (από 1-10-2008)			
Βασικός μισθός x 20% x έτη υπηρ. : 35			
<i>ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ</i>	<i>Μ.Κ</i>	<i>ΑΚΑΘ.ΑΠΟΔΟΧΕΣ</i>	<i>ΚΑΘ. ΑΠΟΔΟΧΕΣ</i>
20	8	158,29	150
21	7	171,00	163
22	7	179,14	170
23	6	192,54	183
24	6	200,91	191
25	5	215,14	194
26	5	223,75	202
27	4	238,53	215
28	4	247,36	223
29	3	262,66	237
30	3	271,71	245
31	2	288,03	260
32	2	297,33	268
33	1	314,16	283
34	1	323,68	292
35	1	333,20	300
36	1	339,86	306
37	1	346,53	312

Το βοήθημα υπόκειται σε κράτηση φόρου εισοδήματος 5% αν το ετήσιο ποσό είναι μέχρι 2.500€, 10% αν είναι από 2.500,01 μέχρι 4.500€ και 15% αν είναι πάνω από 4.500 €.

Μ.Τ.Π.Υ (από 1-10-2008)			
Βασικός μισθός + $(140.80 \cdot 2/4) \times 20\%$ x έτη ασφάλισης : $35 \times 0,8075$			
<i>ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ</i>	<i>Μ.Κ</i>	<i>ΑΚΑΘ.ΑΠΟΔΟΧΕΣ</i>	<i>ΚΑΘ. ΑΠΟΔΟΧΕΣ</i>
20	8	134,31	128
21	7	144,90	138
22	7	151,80	144
23	6	162,95	155
24	6	170,03	162
25	5	181,85	164
26	5	189,12	170
27	4	201,38	182
28	4	208,84	188
29	3	221,52	200
30	3	229,15	207
31	2	242,66	219
32	2	250,49	226
33	1	264,40	238
34	1	272,42	246
35	1	280,43	253
36	1	286,04	258
37	1	291,65	263

Το βοήθημα υπόκειται σε κράτηση φόρου εισοδήματος 5% αν το ετήσιο ποσό είναι μέχρι 2.500€, 10% αν είναι από 2.500,01 μέχρι 4.500€ και 15% αν είναι πάνω από 4.500 €.

Ο συντελεστής 0,8075 είναι από τον τρόπο υπολογισμού του μερίσματος για το 2007 και παραμένει ο ίδιος γι' αυτούς που εξέρχονται στη σύνταξη το 2008.

Τ.Π.Δ.Υ (ΕΦΑΠΑΞ 2008)	
<i>ΕΤΗ ΥΠΗΡ.</i>	<i>ΕΥΡΩ</i>
20	27.504
21	29.213
22	31.146
23	32.926
24	34.943
25	36.794
26	38.908
27	40.836
28	43.033
29	45.027
30	47.322
31	49.390
32	51.777
33	53.918
34	56.392
35	58.605
36	60.785
37	62.760
38	64.692

Ο ανωτέρω πίνακας είναι ενδεικτικός. Εξαρτάται από το χρόνο αλλαγής των Μ.Κ. και τους μήνες ασφάλισης του καθενός. Ισχύει για όσους έχουν τον ανωτέρω χρόνο ασφάλισης, άλλαξαν Μ.Κ. το μήνα Σεπτέμβριο και αποχώρησαν της υπηρεσίας τον Αύγουστο του 2008.

ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΑ Για τον υπολογισμό του ΕΦΑΠΑΞ

ΕΤΗ ΥΠΗΡ.	Μ.Κ	2003	2004	2005	2006	2007	2008 (μέχρι 30/9)	2008 (από 1/10)
15	10	895,13	1082	1122	1158	1199	1280	1305
16	10	895,13	1082	1122	1158	1199	1280	1305
17	9	936,89	1117	1158	1195	1237	1319	1345
18	9	936,89	1117	1158	1195	1237	1319	1345
19	8	979,51	1151	1193	1232	1275	1358	1385
20	8	979,51	1151	1193	1232	1275	1358	1385
21	7	1022,99	1185	1229	1269	1314	1398	1425
22	7	1022,99	1185	1229	1269	1314	1398	1425
23	6	1067,33	1219	1265	1306	1352	1437	1465
24	6	1067,33	1219	1265	1306	1352	1437	1465
25	5	1112,53	1254	1300	1343	1391	1477	1506
26	5	1112,53	1254	1300	1343	1391	1477	1506
27	4	1158,60	1288	1336	1380	1429	1516	1546
28	4	1158,60	1288	1336	1380	1429	1516	1546
29	3	1205,52	1322	1371	1417	1467	1555	1585
30	3	1205,52	1322	1371	1417	1467	1555	1585
31	2	1222,74	1356	1407	1454	1506	1595	1626
32	2	1222,74	1356	1407	1454	1506	1595	1626
33	1	1239,95	1391	1443	1491	1544	1634	1666
34	1	1239,95	1391	1443	1491	1544	1634	1666
35	1	1239,95	1391	1443	1491	1544	1634	1666

Το Εφάπαξ υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές που έλαβε ο ασφαλισμένος κατά τα 5 τελευταία από την αποχώρηση εκ της υπηρεσίας έτη, επί των οποίων παρακρατήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές υπέρ Τ.Π.Δ.Υ.

Ο τύπος του υπολογισμού είναι:

$$(a-73)*12=\beta \text{ και}$$

$$[\beta+2025+(\beta+2025)*216,63\%]: 420$$

όπου α ο Μ.Ο των μηνιαίων αποδοχών (βασικός μισθός+χρον/μα), επιδόματα εορτών και αδειάς που έλαβε ο ασφαλισμένος κατά τα 5 τελευταία από την αποχώρηση εκ της υπηρεσίας του έτη.

Το δικαιούμενο εφάπαξ βοήθημα προκύπτει από τον πολ/μό του ποσού που προκύπτει από τον ανωτέρω τύπο επί τους μήνες ασφάλισης του καθενός.

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΠΟ 1-1-2008

Α) ΠΑΛΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ

(Βασικός μισθός + 140,80 + επίδομα θέσης ευθύνης) x 6,67%

Μ.Τ.Π.Υ.

(Βασικός μισθός + 140,80 + επίδομα θέσης ευθύνης) x 4% + 1% επί όλων των υπόλοιπων αποδοχών

Τ.Ε.Α.Δ.Υ.

Βασικός μισθός x 3% + 2% επί όλων των επιδομάτων (πλην κινήτρου απόδοσης)

(Το άλλο 3% στο βασικό μισθό είναι από τον εργοδότη)

Επίσης σε όσους λαμβάνουν μισθολογική προαγωγή (Μ.Κ) γίνεται κράτηση υπέρ του Τ.Ε.Α.Δ.Υ. που είναι ίση με το 1/2 της μηνιαίας διαφοράς μεταξύ παλιών και νέων αποδοχών

Τ.Π.Δ.Υ.

Βασικός μισθός x 4%

Στα δώρα Χριστουγέννων, Πάσχα και επίδομα αδειάς γίνονται κρατήσεις για κύρια σύνταξη και Τ.Π.Δ.Υ.

Β) ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ

(Βασικός μισθός + 140,80 + το σύνολο των επιδομάτων πλην κινήτρου απόδοσης) x 6,67%

Μ.Τ.Π.Υ.

(Βασικός μισθός + 140,80 + επίδομα θέσης ευθύνης) x 4% + 1% επί όλων των υπόλοιπων αποδοχών

Τ.Ε.Α.Δ.Υ.

Βασικός μισθός και το σύνολο των επιδομάτων (πλην κινήτρου απόδοσης) x 3%

(Ίδιο ποσοστό και από τον εργοδότη)

Επίσης σε όσους λαμβάνουν μισθολογική προαγωγή (Μ.Κ) γίνεται κράτηση υπέρ του Τ.Ε.Α.Δ.Υ. που είναι ίση με το 1/2 της μηνιαίας διαφοράς μεταξύ παλιών και νέων αποδοχών

Τ.Π.Δ.Υ.

Βασικός μισθός και το σύνολο των επιδομάτων (πλην κινήτρου απόδοσης) x 4%

Στα δώρα Χριστουγέννων, Πάσχα και επίδομα αδειάς γίνονται κρατήσεις για κύρια σύνταξη , Τ.Π.Δ.Υ. και Τ.Ε.Α.Δ.Υ.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΔΙΟΡΙΣΤΟΥΣ

Α) ΠΑΛΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

Μ.Τ.Π.Υ.

1 ακαθάριστος μισθός πλην κινήτρου απόδοσης σε 12 μηνιαίες δόσεις

Τ.Ε.Α.Δ.Υ.

1/2 βασικού μισθού σε 24 μηνιαίες δόσεις

ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

Μ.Τ.Π.Υ.

1 ακαθάριστος μισθός πλην κινήτρου απόδοσης σε 12 μηνιαίες δόσεις

Τ.Ε.Α.Δ.Υ.

1/2 ακαθάριστου μισθού πλην κινήτρου απόδοσης σε 24 μηνιαίες δόσεις

Πηγές: Γ.Λ.Κ.- Ασφαλιστικά Ταμεία
 Νόμοι- Διατάγματα-Υπουργικές Αποφάσεις
 Οδηγός απονομής των πολιτικών συντάξεων
 Χρήστου Μπουρδούκη, Αθήνα 2006
 Περιοδικό «Ασφαλισμένος»

